

گزارش سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران؛

شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵

تهیه شده با حمایت سازمان گزارشگران بدون مرز

RSF REPORTERS
SANS FRONTIÈRES

فهرست

۱- مقدمه	۲
۲- روش‌شناسی	۵
۳- رویدادنگاری و تحلیل آماری الگوهای سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران	۷
۳-۱- رویدادنگاری سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در ایران	۸
۳-۲- اختلال بی‌سابقه در جریان آزاد اطلاعات همزمان با جنگ اسرائیل و ایران	۱۲
۳-۳- تشدید تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران ایرانی	۱۶
۳-۴- زنان روزنامه‌نگار کماکان در تقاطع سرکوب	۱۹
۳-۵- نقض سازمان‌یافته حقوق روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها	۲۰
۴- گاه‌شمار سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در ایران؛ شش ماهه اول سال ۲۰۲۵	۲۳
۵- روزنامه‌نگاران زندانی در پایان ماه ژوئن	۶۴
۵-۱- شیرین سعیدی	۶۴
۵-۲- ژینا مدرس گرجی	۶۴
۵-۳- رضا ولی‌زاده	۶۵
۵-۴- مصطفی نعمتی	۶۵
۵-۵- اژدر پیری	۶۶
۶- پانویس	۶۷

۱- مقدمه

«هر فردی حق آزادی عقیده و بیان دارد. این حق مستلزم آن است که کسی از داشتن عقاید خود بیم و نگرانی نداشته باشد و در کسب و دریافت و انتشار اطلاعات و افکار، به تمام وسایل ممکن بیان و بدون ملاحظات مرزی آزاد باشد.»

این بند، ماده ۱۹ اعلامیه جهانی حقوق بشر است. نخستین سند جامع و جهانی که اصول اولیه حقوق بشر را برای تمامی افراد بدون تبعیض بیان می‌کند؛ اعلامیه‌ای که ایران نیز آن را امضا کرده و متعهد به اجرای مفاد آن شده است.

با این وجود، جمهوری اسلامی ایران، با تکیه بر برخوردهای گسترده قضایی و امنیتی، به شکلی وسیع و نگران‌کننده حق آزادی بیان در این کشور را نقض می‌کند. بر اساس کنوانسیون‌های بین‌المللی -از جمله اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی- هر فرد حق دارد نظر خود را آزادانه ابراز کند و به اطلاعات موثق و به‌هنگام دسترسی داشته باشد؛ اما پژوهش‌های متعدد دفاع از جریان آزاد اطلاعات نشان می‌دهد، جمهوری اسلامی ایران این حق را نادیده می‌گیرد.

در ایران بخش بزرگی از اطلاعات در انحصار نهادهای دولتی است، بسیاری از شهروندان از دسترسی به اطلاعات موثق و به‌هنگام محروم هستند، بسیاری از رویدادها به ابهام و سردرگمی شهروندان منجر می‌شوند و جامعه در تحلیل واقعیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های آگاهانه با دشواری روبه‌رو می‌شود. چنین شرایطی به شکل مستقیم به تبعیض‌ها در ایران دامن می‌زند و جامعه مدنی این کشور را تضعیف می‌کند.

این گزارش به بررسی و تحلیل وضعیت سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در شش ماهه اول سال ۲۰۲۵ می‌پردازد. هدف آن شفاف‌سازی بسترها و پیامدهای این سرکوب‌هاست. با استفاده از داده‌های آماری، رویدادنگاری و تحلیل‌های الگوهای سرکوب، این گزارش نشان می‌دهد که چگونه سرکوب‌های هدفمند بر آزادی بیان و اطلاع‌رسانی آزاد تاثیر می‌گذارند.

یافته‌های این گزارش بر پایه گفت‌وگوی دفاع از جریان آزاد اطلاعات با منابع آگاه، گزارش‌های منتشرشده در رسانه‌های همکار[۱]، اظهارات مقام‌ها و رسانه‌های دولتی و تحلیل آماری داده‌های جمع‌آوری‌شده، تدوین شده است.

به‌رغم سازوکار سازمان‌یافته در ایران برای اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد، پژوهش‌گران سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات تلاش کردند، با پایبندی به اصل بی‌طرفی، رعایت قواعد حقوقی و با پرهیز از جهت‌گیری‌های سیاسی، تمامی رویدادهای منجر به نقض حقوق روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در ایران را پیگیری و مستند کنند.

با این وجود آمارها و رویدادهای ثبت‌شده در این گزارش، تنها شامل داده‌هایی است که دفاع از جریان آزاد اطلاعات امکان جمع‌آوری، راستی‌آزمایی و مستندکردن آن را یافت. به دلیل سازوکار چندلایه سرکوب در ایران، احتمالاً موارد نقض حقوق رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروند خبرنگاران در ایران، بیشتر از آمارها و رویدادهای ثبت شده در این گزارش است.

در این گزارش، شماری از پرونده‌های مستندشده در سال ۲۰۲۵ برای حفظ امنیت روزنامه‌نگاران و ممانعت از تشدید فشار امنیتی بر آنها، تنها به شکل آمار منعکس شده است. جزئیات این پرونده‌ها به شکل عمومی منتشر نخواهد شد و تنها در قالب گزارشات حقوق بشری در اختیار شماری از نهادهای بین‌المللی قرار خواهد گرفت. رسانه‌ها و یا سازمان‌های حقوق بشری که در پژوهش‌ها و گزارش‌های خود نیاز به جزئیات این پرونده‌ها داشته باشند، می‌توانند از طریق آدرس ایمیل info@deffi.org با مدیران دفاع از جریان آزاد اطلاعات ارتباط برقرار کنند.

۲- روش‌شناسی

برای تهیه این گزارش، سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) از رویکردی نظام‌مند و چندجانبه استفاده کرد. هدف این رویکرد، ارائه تصویری روشن از وضعیت سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران ایرانی در سال ۲۰۲۵ بود.

ابتدا گزارش‌ها منتشرشده توسط دفای و مستندات و داده‌های بانک داده این سازمان مورد بررسی قرار گرفت. همزمان گزارش‌های منتشرشده توسط سازمان‌های حقوق بشری و نهادهای بین‌المللی در این مرحله مورد بررسی قرار گرفتند. این بررسی، زمینه‌ای تاریخی و حقوقی برای درک بهتر وضعیت مطبوعات در ایران ایجاد کرد.

در این گزارش، بازداشت خودسرانه، تفتیش خانه یا ضبط لوازم شخصی روزنامه‌نگاران بدون ارائه حکم قانونی، محرومیت از حقوق قانونی در زندان یا بازداشتگاه، احضار به نهادهای قضایی و یا امنیتی، تشکیل پرونده قضایی، صدور احکام قضایی یا صادرشدن قرار مجرمیت در دادگاه‌های مطبوعاتی، اجرای احکام زندان، اختلال در فعالیت حرفه‌ای روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها از طریق تهدید، آزارواذیت و موارد مشابه، اخراج از محل کار به دلیل انتشار گزارش‌های انتقادی و توقیف رسانه، مواردی بودند که دفاع از جریان آزاد اطلاعات به‌عنوان برخورد‌های قضایی و امنیتی ثبت کرد.

در مرحله بعد، جمع‌آوری داده‌ها و راستی‌آزمایی آنها صورت گرفت. منبع بخش قابل‌توجهی از گزارش‌ها و اخبار دفای بر منابع، اسناد و اطلاعات دست‌اول بنیان گذاشته شد. این داده‌ها شامل آمار و اطلاعات مربوط به نقض حقوق رسانه‌ها، فعالان رسانه‌ای، شهروندخبرنگاران و روزنامه‌نگاران بود. دفای در شش ماهه سال ۲۰۲۵ توانست سهم خود از مجموع گزارش‌های منتشرشده در حوزه سرکوب مطبوعات و روزنامه‌نگاران در ایران را به ۲۷ درصد افزایش دهد. همزمان منابع مختلف شامل خبرگزاری‌ها و گزارش‌های حقوق بشری نیز پس از راستی‌آزمایی مورد استفاده قرار گرفتند. این داده‌ها به‌طور نظام‌مند سامان‌دهی شدند.

در ادامه گفت‌وگو با منابع آگاه ترتیب داده شد. این گفت‌وگوها شامل مصاحبه با روزنامه‌نگاران و کارشناسان حقوق بشری بود که تجربه عینی در زمینه سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران داشتند. نظرات این منابع در تحلیل‌های عمیق‌تر و توسعه متدولوژی این گزارش تأثیری ارزشمند داشت.

سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات به مطالعه موارد خاص سرکوب نیز پرداخت. همزمان شواهد عینی از نحوه عمل ناقضان حقوق بشر، نهادهای عامل سرکوب و سازوکارها جمع‌آوری شد. این مطالعات به شناسایی گسترده‌تر الگوهای سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد و تأثیرات آن کمک کرد.

برای اطمینان از دقت اطلاعات، راستی‌آزمایی داده‌ها انجام شد. این فرایند شامل مقایسه اطلاعات از منابع مختلف، بررسی سوابق منابع منتشرکننده داده‌ها و استفاده از تحلیل‌های آماری بود. تلاش شد تا صحت و اعتبار داده‌ها تأیید شود.

در گزارش سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵، مجموعاً ۱۰۹ پرونده مورد بررسی قرار گرفت، با استفاده از متدولوژی سازمان مستند شد و برای استخراج داده‌ها و الگوهای سرکوب در اختیار پژوهش‌گران ارشد دفاع از جریان آزاد اطلاعات قرار گرفت.

در نهایت، تمامی یافته‌ها با توجه به اصل بی‌طرفی و قواعد حقوقی تدوین شدند. این رویکرد به سازمان کمک کرد تا گزارشی مستند درباره وضعیت رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران ارائه دهد و با اتکا به متدولوژی سازمان گزارشی متناسب با شرایط ویژه روزنامه‌نگاری در ایران تهیه کند.

با این حال، در این گزارش تنها آمارها و رویدادهایی مورد استفاده قرار گرفت که دفاع از جریان آزاد اطلاعات توانست جمع‌آوری، راستی‌آزمایی و مستند کند. دفاع از جریان آزاد اطلاعات امیدوار است این گزارش بتواند به تصمیم‌گیری‌های بهتر در زمینه تقویت آزادی بیان در ایران، حمایت از روزنامه‌نگاران، شهروند خبرنگاران و رسانه‌ها و تسهیل گردش آزاد اطلاعات کمک کند.

۳- رویدادنگاری و تحلیل آماری الگوهای سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران

در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵، با وقوع رویدادهای تاریخی و بی‌سابقه در خاورمیانه، روزنامه‌نگاران و رسانه‌های ایرانی دوره‌ای پرتنش و چالش‌برانگیز را تجربه کردند. در این دوره زمانی، سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد که از زمان انتخاب مسعود پزشکیان به ریاست جمهوری ابعادی جدید و پیچیده یافته بود، توسعه یافت، شاخص‌های آزادی بیان سطحی کم‌سابقه از سقوط را ثبت کرد، نمودار برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها صعودی شد و جمهوری اسلامی تهدیدات فرامرزی علیه خبرنگاران ایرانی را با تصاعدی نگران‌کننده افزایش داد.

دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، گزارش شش ماهه خود از سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها را بر پایه ۱۰۹ پرونده مستندشده توسط پژوهش‌گران این سازمان تهیه کرد. دِ فای در شش ماهه نخست ۲۰۲۵ توانست سهم خود از مجموع گزارش‌های منتشرشده از منابع دست‌اول در حوزه سرکوب مطبوعات در ایران را به ۲۷ درصد برساند.

در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵:

- دست‌کم ۹۵ روزنامه‌نگار و رسانه، مجموعاً در ۱۱۰ مورد برخورد قضایی و امنیتی را تجربه کردند
- علیه دست‌کم ۱۹ روزنامه‌نگار زن، حکم زندان، پرونده قضایی و یا برخورد امنیتی ثبت شد
- دست‌کم شش روزنامه‌نگار بازداشت باشند
- دست‌کم ۴۶ پرونده قضایی جدید علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها تشکیل شد
- نهادهای قضایی و امنیتی دست‌کم در ۱۱۲ مورد حقوق قانونی روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها را نقض کردند
- «نشر اکاذیب» با ۴۷ بار، پرتکرارترین اتهام منتسب‌شده به روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بود
- و مجموعاً ۲۲ سال و سه ماه زندان و بیش از ۵۰ میلیون تومان جزای نقدی علیه اهالی رسانه صادر شد

۱۱۰ مورد

شمار برخوردهای قضایی و امنیتی با
روزنامه‌نگاران، فعالان رسانه‌ای و رسانه‌ها

۶ نفر

تعداد روزنامه‌نگاران
بازداشت‌شده

احکام صادرشده

مجموعاً ۲۲ سال و سه ماه زندان،
۵۰ میلیون تومان جزای نقدی و
مجازات‌های تکمیلی

۱۱۲ مورد

شمار تخلفات نهادهای قضایی و
امنیتی در پرونده‌های مطبوعاتی

۴۶ پرونده

تعداد پرونده‌های جدید تشکیل شده
علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها

۴۷ تکرار

شمار تکرار اتهام نشر اکاذیب در
پرونده‌های مطبوعاتی (پرتکرارترین)

۳-۱- رویدادنگاری سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در ایران

سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در سال ۲۰۲۵، با الگوهایی ادامه پیدا کرد که در سال ۲۰۲۴ و پس از انتخاب مسعود پزشکیان به ریاست جمهوری در ایران، تغییراتی ملموس را تجربه کرده بود. مقایسه آماری برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بین شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵ با مدت مشابه سال قبل از آن، نشان داد، نهادهای امنیتی و قضایی بیش از گذشته از تماس‌های تلفنی تهدیدآمیز علیه روزنامه‌نگاران به جای احضار، تشکیل پرونده قضایی و یا بازداشت استفاده کرده‌اند.

همزمان قطع فراقانونی سیم‌کارت روزنامه‌نگاران، مسدود کردن صفحات در شبکه‌های اجتماعی -بدون حکم قضایی- و اعمال محدودیت در این پلتفرم‌ها، تشدید فشارهای امنیتی برای حذف پست‌های انتقادی از شبکه‌های اجتماعی، فشار بر مدیران مسئول رسانه‌ها برای ممانعت از تهیه و انتشار گزارش‌های چالش‌برانگیز و اختصاص منابع مالی گسترده برای همراه کردن رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در پروژه‌های دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی، با فراوانی بیشتری تکرار شدند.

سال ۲۰۲۵ میلادی با تداوم حبس دست‌کم ۹ روزنامه‌نگار در زندان‌های ایران آغاز شد. نسرین حسنی در زندان بجنورد، ژینا مدرس گرجی در زندان سنندج، شیرین سعیدی، ویدا ربانی، سعیده شفیعی، روح‌الله نخعی، مصطفی نعمتی، رضا ولی‌زاده و چچیلیا سالا، روزنامه‌نگار ایتالیایی در زندان تهران، وارد سال جدید شدند. تعداد روزنامه‌نگاران زندانی در آغاز سال ۲۰۲۵ نسبت به تاریخ مشابه در سال ۲۰۲۴ سه تن افزایش یافت. در ابتدای سال ۲۰۲۴ شش روزنامه‌نگار در زندان‌های ایران محبوس بودند.

در طول شش ماهه اول سال ۲۰۲۵، به‌مرور پنج تن از روزنامه‌نگاران زندانی -ازجمله چچیلیا سالا- آزاد شدند. همزمان اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل، برای اجرای حکم یک سال زندان، بازداشت و به زندان مرکزی کرج منتقل شد.

در اولین ماه از سال ۲۰۲۵ میلادی، حکومت جمهوری اسلامی ایران، دور جدیدی از احضار، بازداشت، تشکیل پرونده قضایی و صدور احکام سنگین زندان علیه فعالان مدنی و شهروندان ایرانی -به‌ویژه اقلیت‌های اتمیکی- را در سراسر کشور آغاز کرد. همزمان با موج سرکوب شهروندان و فعالان مدنی، دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران ایرانی شروع شد. تنها طی یک هفته، نهادهای قضایی و امنیتی با تفتیش خانه، توقیف لوازم شخصی، احضار و تهدید، دست‌کم پنج روزنامه‌نگار را مورد پیگرد قرار دادند.

به نظر می‌رسید، برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، ناشی نگرانی حکومت جمهوری اسلامی ایران از آغاز دور جدید اعتراضات مردمی است. با افزایش نارضایتی شهروندان از شرایط نابسامان اقتصادی در ایران، نهادهای قضایی و امنیتی با «سرکوب پیشگیرانه روزنامه‌نگاران» تلاش کردند در انجام وظایف حرفه‌ای آنها اختلال ایجاد کنند، مانع از دسترسی شهروندان به اخبار موثق و به‌هنگام شوند و اثرگذاری روزنامه‌نگاران بر افکار عمومی را کاهش دهند.

در سومین ماه از سال ۲۰۲۵، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا، با امضای یک فرمانی اجرایی، فعالیت هفت آژانس فدرال -از جمله «سازمان رسانه‌های جهانی ایالات متحده» (USAGM) که بر رادیو فردا و صدای آمریکا نظارت دارد- را محدود کرد. در نتیجه این فرمان اجرایی، بودجه رادیو آزادی/رادیو اروپای آزاد قطع شد و کارکنان صدای آمریکا نیز با دریافت ایمیلی به «مرخصی اداری» اعزام شدند. این تصمیم نه تنها تهدیدی جدی علیه اطلاع‌رسانی آزاد بود، بلکه به حق دسترسی شمار قابل توجهی از شهروندان در سراسر جهان به اخبار و اطلاعات معتبر آسیب زد. هر چند این دو رسانه با کاهش ملموس فعالیت، به کار خود ادامه دادند؛ اما تا پایان ماه ششم سال ۲۰۲۵، فعالیت آنها به شرایط عادی بازنگشت.

آوریل ۲۰۲۵، همزمان با آغاز دور جدید مذاکرات ایران و آمریکا بود. این مذاکرات در شرایطی آغاز شد که کمتر از دو ماه قبل از آن، علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، در دیدار فرماندهان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش گفته بود: «مذاکره با آمریکا هوشمندانه، عاقلانه و شرافتمندانه نیست.» [۱]

جمهوری اسلامی برخلاف گذشته که تلاش می‌کرد افکار عمومی را برای چرخش در سیاست‌های جمهوری اسلامی آماده کند، این‌بار از الگویی کم‌سابقه در مواجهه با مذاکره با آمریکا استفاده کرد. بخش بزرگی از دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی ایران در این ارتباط منفعل بود و بخشی از آن نیز با تکرار سخنان علی خامنه‌ای، محتوایی با بن‌مایه مخالفت با مذاکرات را منتشر کرد. تبلیغ و توجیه ضرورت مذاکره با آمریکا عمدتاً توسط رسانه‌ها و فعالان سیاسی موسوم به «اصلاح‌طلب» انجام شد. با آغاز مذاکرات ایران و آمریکا در کشور عمان نیز شورای عالی امنیت ملی ایران با ارسال ابلاغیه‌ای به رسانه‌های کشور، انتشار اخبار از منابع خارجی و تحلیل‌ها درباره روند مذاکرات را ممنوع اعلام کرد. همچنین همزمان با تداوم دور جدید مذاکرات ایران و آمریکا در رم، دادستانی تهران علیه دو مدیر مسئول رسانه به‌دلیل اظهار نظر انتقادی درباره این مذاکرات اعلام جرم کرد.

[۱] خبرگزاری مهر، ۱۹ بهمن ۱۴۰۳/ عنوان خبر: رهبر انقلاب: مذاکره با آمریکا «هوشمندانه، عاقلانه و شرافتمندانه» نیست. (لینک)

هیات نظارت بر مطبوعات نیز به روزنامه هم‌میهن که با انتشار یادداشتی با عنوان «اثر شلیک بر مذاکرات»، اقدام به تحلیل نتایج درگیری نظامی حوثی‌های یمن با اسرائیل بر مذاکرات ایران و آمریکا کرده بود، تذکر کتبی داد و پرونده این رسانه را برای دادرسی به قوه قضاییه ارسال کرد.

جمهوری اسلامی در این دوره با استفاده از ابزارهای قضایی و امنیتی خود تلاش کرد، مذاکرات ایران و آمریکا را در سکوت و انحصار خبری برگزار کند و محدودیت‌های وسیعی برای انتشار اخبار، گزارش و تحلیل‌های مستقل ایجاد کرد.

در روزهای پایانی ماه آوریل نیز، پلیس امنیت، شماری از روزنامه‌نگاران و کاربران فعال در شبکه اجتماعی ایکس را به دلیل انتشار مطالبی انتقادی از محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور ایران، احضار کرد. احضار به پلیس امنیت و تهدید شدن روزنامه‌نگاران به دلیل انتقاد از محمدرضا عارف، آخرین نمونه از سلسله محدودیت‌هایی بود که معاون اول رئیس‌جمهور علیه رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران اعمال کرده بود. چند ماه قبل‌تر، به دلیل حضور محمدرضا عارف در افتتاحیه نمایشگاه «تلکام ۱۴۰۳»، از حضور خبرنگاران حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات در این مراسم جلوگیری شد. شهریور ۱۴۰۳ نیز پس از واکنش‌برانگیز شدن انتشار عکس حضور پسر محمدرضا عارف در جلسه معارفه وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت)، شماری از خبرنگاران با انتشار پست‌هایی در شبکه‌های اجتماعی از برگزاری مراسم معارفه ستار هاشمی، وزیر ارتباطات، بدون حضور خبرنگاران خبر دادند. آنها نوشتند جلوگیری از حضور خبرنگاران در این جلسه به دستور محمدرضا عارف انجام شده است.

اعمال محدودیت‌ها و برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران در دوران ریاست جمهوری مسعود پزشکیان محدود به مواردی نیست که عامل آن محمدرضا عارف بوده است. بر پایه گزارش تحقیقی سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، در ۱۰۰ روز نخست ریاست جمهوری مسعود پزشکیان (۲۸ جولای ۲۰۲۴ - ۴ نوامبر ۲۰۲۴)، مقام‌ها، نهادها و شرکت‌های دولتی، در کنار عدم بازپس‌گیری بسیاری از شکایت‌های خود از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها، شکایت‌های جدیدی را نیز علیه اهالی رسانه ثبت کردند. طی این مدت، دست‌کم ۳۸ پرونده قضایی جدید علیه رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران تشکیل شد که شاکی بیش از ۵۰ درصد (۲۰ مورد) از این پرونده‌ها نهادها و مقام‌های دولتی بودند. روند شکایت مقام‌ها و نهادهای دولتی از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها تا پایان ماه ششم سال ۲۰۲۵ ادامه پیدا کرد. [۲]

از دیگر رویدادهای شش ماهه اول سال ۲۰۲۵ که مکانیزم‌های قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی را برای سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد فعال‌تر کرد، انفجار مرگبار در بندر رجایی بود. در روزهای انتهایی ماه آوریل، انفجاری مهیب در بندری در جنوب ایران، ده‌ها کشته و زخمی بر جای گذاشت.

[۲] بررسی شاخص‌های آزادی مطبوعات در ۱۰۰ روز نخست ریاست جمهوری مسعود پزشکیان. ([لینک](#))

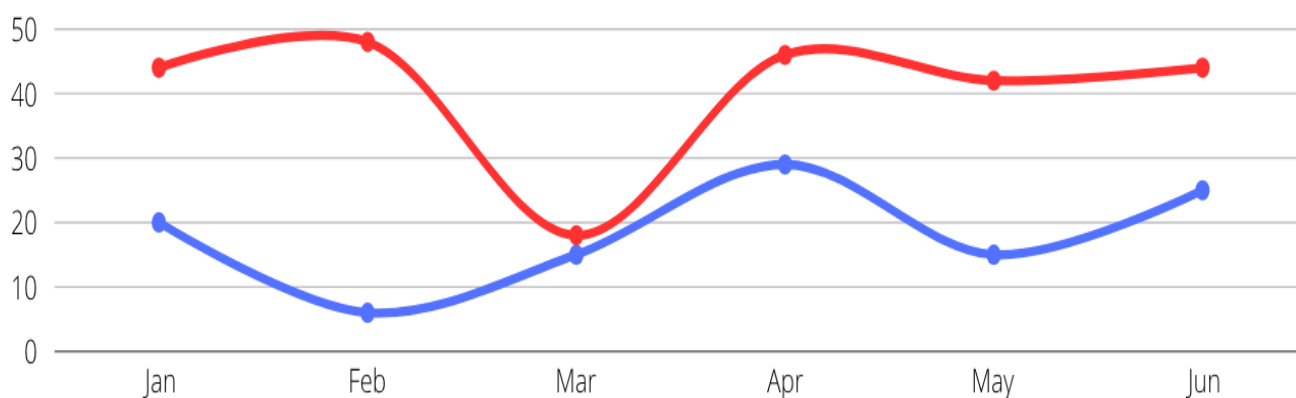
تنها ساعتی پس از این انفجار، دادستانی تهران با انتشار اطلاعیه‌ای ضمن تهدید روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها اعلام کرد: «فعالان فضای مجازی و رسانه‌ها از پرداختن به موضوعاتی که امنیت روانی جامعه را مخدوش می‌کند، پرهیز کنند.»

پس از این رویداد، برای روزها حضور خبرنگاران و رسانه‌های غیر حکومتی در محل حادثه ممنوع شد و جمهوری اسلامی ایران خبررسانی درباره ابعاد این انفجار را در انحصار دستگاه تبلیغاتی خود -به‌ویژه صداوسیما- نگاه داشت.

همزمان دادستانی تهران نیز علیه شماری از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که اقدام به انتشار اخبار و گزارش‌هایی درباره انفجار در بندر رجایی کرده بودند، اعلام جرم کرد. شماری دیگری از رسانه‌ها و فعالان رسانه‌ای نیز «تذکر» گرفتند.

اعلام جرم دادستانی علیه رسانه‌ها، فعالان رسانه‌ای و روزنامه‌نگاران، الگویی پرتکرار برای سرکوب آزادی بیان در ایران است؛ الگویی که پس از رویدادهای واکنش‌برانگیز در این کشور به شکل تصاعدی افزایش می‌یابد.

مشابه سال گذشته میلادی، در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵ نیز صعودی شدن نمودار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران رابطه معناداری با رویدادهای مهم اجتماعی و سیاسی در ایران نشان داد. در این دوره زمانی، وسیع‌ترین سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در ایران همزمان با جنگ ایران و اسرائیل ثبت شد.

مقایسه برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در شش ماهه اول سال‌های ۲۰۲۴ و ۲۰۲۵

۲-۳- اختلال بی‌سابقه در جریان آزاد اطلاعات همزمان با جنگ اسرائیل و ایران

بامداد روز ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ (۱۳ ژوئن ۲۰۲۵)، حملات گسترده و بی‌سابقه هوایی، موشکی و پهپادی اسرائیل به ایران آغاز شد. این حمله تنها یک روز پس از پایان مهلت ۶۰ روزه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، به ایران برای به نتیجه رسیدن مذاکرات ایران و آمریکا، شروع شد.

اسرائیل نام عملیات گسترده نظامی خود را «شیر به پا خاسته» گذاشت و آن را «حمله پیشگیرانه» نامید. در اولین روز جنگ، اسرائیل اهداف متعدد نظامی و هسته‌ای در ایران را هدف قرار داد و شماری از مقام‌های بلندپایه نظامی در ایران را کشت. محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران، حسین سلامی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، امیرعلی حاجی‌زاده، فرمانده نیروی هوافضای سپاه، غلامعلی رشید، فرمانده قرارگاه مرکزی خاتم‌الانبیا و دست‌کم شش تن از مقام‌ها و دانشمندان هسته‌ای ایران از جمله کشته‌شدگان روز اول حمله نظامی به ایران بودند.

غافل‌گیری و سردرگمی، فاکتور مشترک نیروهای نظامی و دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی ایران در ساعات اولیه جنگ بود. عصر اولین روز جنگ، نیروهای نظامی ایران نیز با شلیک پهپاد و موشک عملیات تلافی‌جویانه علیه اسرائیل را آغاز کردند. ایران نام حملات نظامی خود را «وعده صادق ۳» گذاشت.

همزمان علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی نیز با انتشار ویدئویی که در پناهگاهی نامعلوم ضبط شده بود، وعده داد: «نیروهای مسلح [ایران]، رژیم رذل صهیونی (اسرائیل) را بی‌چاره خواهند کرد». پس از سخنرانی علی خامنه‌ای، دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی با کلیدواژه‌هایی که او در سخنرانی‌اش بکار گرفته بود، کارزاری تبلیغاتی را آغاز کرد که در روزهای بعد به شکل تصاعدی گسترده‌تر شد. رسانه‌های حکومتی در ایران به شکل وسیع از اصطلاح «حمله تروریستی» در توصیف حملات نظامی اسرائیل استفاده کردند.

از همان ساعات ابتدایی جنگ، اسرائیل -برخلاف گذشته- با پذیرش مسئولیت حملات، با انتشار تصاویر حملات هوایی، ویدیوهای حضور کماندوهای خود در خاک ایران و جزئیات حملات نظامی گسترده‌اش، آگاهانه تلاش کرد در جنگ روانی نیز دست بالاتر را داشته باشد. اسرائیل همزمان با حملات نظامی با اقدامات رسانه‌ای و تبلیغاتی خود تلاش کرد به تصویر حکومت «باثبات» و «مقتدر» که دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی سال‌ها برای ایجاد آن در اذهان عمومی شهروندان ایرانی سرمایه‌گذاری کرده بود، ضربه بزند.

همچنین اسرائیل به مرور اهدافی را به لیست حملات خود اضافه کرد که به نظر می‌رسید بیش‌تر جنبه تبلیغاتی داشت و با هدف تاثیرگذاری بر افکار عمومی ایرانیان انتخاب شده بود. حمله به صداوسیما و زندان اوین از این جمله بودند. در این حملات ده‌ها غیر نظامی کشته و زخمی شدند. حمله به زندان اوین اما عملاً تبدیل به فاجعه‌ای انسانی شد. قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران

تعداد کشته‌شدگان در زندان اوین را ۷۹ تن اعلام کرد. واشنگتن پست نیز با انتشار گزارشی تعداد جان‌باختگان در زندان اوین را ۴۹ تن معرفی کرد که ۴۳ نفر از کارکنان زندان، دو سرباز و دو کودک، در بین قربانیان بودند.

همزمان جمهوری اسلامی ایران نیز در واکنش با تمام ظرفیت‌های قضایی، امنیتی و تبلیغاتی خود تلاش کرد، انتشار اخبار و گزارش‌های غیر رسمی را محدود و دسترسی شهروندان ایران به اطلاعات مستقل را قطع کند.

تنها ساعاتی پس از آغاز حملات اسرائیل به ایران، دادستانی کل ایران با انتشار بیانیه‌ای خطاب به رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندان ایرانی نوشت: «با افرادی که با انتشار محتوای خلاف واقع و نشر اکاذیب اقدام به برهم زدن امنیت روانی جامعه کنند، براساس قانون برخورد مقتضی صورت خواهد گرفت». ساعاتی بعد نیز معاونت فضای مجازی دادستانی کل این کشور از برخورد قضایی با شهروندانی که اقدام به انتشار تصاویر و محتوایی در ارتباط با حمله اسرائیل کرده بودند، خبر داد. معاونت فضای مجازی دادستانی کل ایران این شهروندان را «پیاده نظام دشمن در فضای مجازی» نامید و آنها را متهم به برهم زدن «امنیت روانی مردم» کرد.

دادستانی تهران نیز «قرارگاه ویژه» برای برخورد قضایی و امنیتی با رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندان ایرانی تشکیل داد. این قرارگاه به زودی با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که علیه شماری از شهروندان ایرانی به اتهام «برهم زدن امنیت روانی جامعه» پرونده قضایی تشکیل داده است.

دادستانی‌های ایران نیز همزمان با تداوم جنگ، دست‌کم علیه هشت رسانه و روزنامه‌نگار اعلام جرم کردند، یک پایگاه خبری توقیف شد، دو روزنامه‌نگار بازداشت موقت را تجربه کردند، شماری از رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و عکاس‌خبرنگاران «تذکر» گرفتند و موج گسترده بازداشت شهروندانی که اقدام به انتشار نظرات خود در ارتباط با این درگیری نظامی کرده بودند، ادامه پیدا کرد. مشابه الگویی که در آوریل سال ۲۰۲۴ پس از حمله موشکی-پهپادی سپاه از خاک ایران به اسرائیل (وعده صادق یک) تکرار شده بود. در ابتدای اکتبر سال گذشته نیز پس از حمله موشکی دوم سپاه از خاک ایران به اسرائیل (وعده صادق دو) و در انتهای اکتبر پس از حمله اسرائیل به پایگاه‌های نظامی در خاک ایران، دادستانی تهران دست‌کم علیه ۱۲ رسانه، روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای اعلام جرم کرده بود.

همزمان با موج برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، رسانه‌ها و راویان روایت‌های مستقل در ایران، دستگاه تبلیغاتی این کشور یکی وسیع‌ترین کارزارهای تولید اخبار جعلی و روایت‌های گمراه‌کننده از حملات نظامی ایران علیه اسرائیل را توسط رسانه‌ها، شبه‌رسانه‌ها و صفحات حامی خود در شبکه‌های اجتماعی آغاز کرد. از ساعات اولیه پس از آغاز جنگ تا روزها پس از پایان آن، بارها ویدیوها و تصاویر قدیمی، ساخته شده با هوش مصنوعی و یا حوادثی که پیش‌تر در سایر نقاط جهان روی داده بود، به عنوان تصاویر انفجار، خسارت ناشی از حملات موشکی و آتش‌سوزی در اسرائیل در رسانه‌های دولتی ایران بازنشر شد.

از اولین ساعات آغاز جنگ، شهروندان ایرانی اختلال شدید در دسترسی به اینترنت را تجربه کردند. روابط عمومی وزارت ارتباطات جمهوری اسلامی ایران نیز با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «موقتاً محدودیت‌هایی بر اینترنت اعمال شده است. بدیهی است با بازگشت وضعیت به حالت عادی این محدودیت‌ها مرتفع خواهد شد».

با این وجود، اختلال در اینترنت بین‌المللی در ایران بین روزهای ۱۸ تا ۲۲ ژوئن، به اوج خود رسید.^[۳] این سطح از اختلال در اینترنت بین‌المللی کم‌سابقه بود تا جایی که جز چند رسانه امنیتی، نظامی و قضایی (فارس، تسنیم، میزان) که از «اینترنت طبقاتی» استفاده می‌کردند، حتی شماری از رسانه‌های دولتی و حاکمیتی نیز دسترسی به اینترنت بین‌المللی نداشتند.

در این دوره عملاً ایران در خاموشی رسانه‌ای فرو رفت. در میانه جنگ، بسیاری از شهروندان ایرانی از دسترسی به اطلاعات موثق، به‌هنگام و ضروری محروم شدند، بسیاری از رویدادها به ابهام و سردرگمی شهروندان منجر شد و جامعه در تحلیل واقعیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های آگاهانه با دشواری روبه‌رو شد.

در جریان جنگ ایران و اسرائیل که به «جنگ ۱۲ روزه» مشهور شد، صدها شهروند غیر نظامی در ایران و اسرائیل جان خود را از دست دادند. در میان شهروندان غیر نظامی، سه تن از خبرنگاران ایرانی نیز کشته شدند.

در اولین روز جنگ، «فرشته باقری»، خبرنگار خبرگزاری دفاع مقدس، جان خود را از دست داد. خانم باقری فرزند سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران بود که به‌همراه پدرش در حمله اسرائیل به محل سکونتشان کشته شدند.

در تداوم بمباران‌های شدید تهران توسط اسرائیل، روز ۱۶ ژوئن ۲۰۲۵، ساختمان شیشه‌ای معاونت سیاسی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران که یکی از نمادهای این رسانه دولتی است، هدف حمله اسرائیل قرار گرفت. در پی این حمله، نیما رجب‌پور، از سردبیران خبر صداوسیما کشته شد.

ساعتی بعد نیز علی پاکزاد، خبرنگار روزنامه شرق، پس از حضور در صداوسیما توسط نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی بازداشت شد. به گزارش وبسایت روزنامه شرق، علی پاکزاد پس از ساعت‌ها بی‌خبری از سرنوشت این خبرنگار، در تماس با خانواده‌اش اعلام کرد که توسط نیروهای امنیتی بازداشت شده است.

در این روز موج انفجارهای ناشی از بمباران مناطقی از تهران، باعث آسیب دیدن ساختمان محل استقرار تحریریه روزنامه سازندگی و پایگاه خبری انصاف‌نیوز شد. در اولین روز از آغاز جنگ نیز بر اثر بمباران تهران، ساختمان چاپخانه گل‌آذین که روزنامه تجارت و مجلات و نشریات متعدد دیگر

[۳] اختلال در اینترنت بین‌المللی در ایران بین روزهای ۱۸ تا ۲۲ ژوئن. منبع: نت‌بلاکس ([لینک](#))

را منتشر می‌کند، آسیب دیده بود. بر پایه اخبار منتشر شده توسط این رسانه‌ها، در این حادثه به هیچ‌کدام از خبرنگاران این رسانه‌ها آسیبی وارد نشد.

همچنین همزمان با جنگ ایران و اسرائیل، «احسان ذاکری» نیز که سال‌ها سابقه همکاری با خبرگزاری مهر و خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) را داشت، جان خود از دست داد.

فرشته باقری، نیما رجب‌پور و احسان ذاکری، سه خبرنگار ایرانی بودند که همزمان با همکاری با رسانه‌های ایران، بر اثر حملات نظامی اسرائیل کشته شدند. در جریان این درگیری نظامی «صالح بایرامی»، گرافیکست که سابقه همکاری با مجله نشنال جئوگرافیک را در کارنامه داشت نیز کشته شد. به گفته منابع دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، آقای بایرامی هنگام بازگشت از یک جلسه کاری، در منطقه تجریش تهران بر اثر اصابت ترکش موشک جان باخت.

در دهمین روز از آغاز جنگ، آمریکا سایت‌های هسته‌ای «فرو»، «نطنز» و «اصفهان» را بمباران کرد. روز بعد ایران ۱۴ موشک به پایگاه نظامی آمریکا در قطر شلیک کرد. در روز دوازدهم جنگ هم با مداخله ترامپ و میانجی‌گری قطر، بین تهران و تل‌آویو آتش‌بس اعلام شد.

پس از پذیرش آتش‌بس، علی‌خامنه‌ای در سومین ویدئوی سخنرانی که از زمان آغاز جنگ منتشر کرد، مدعی پیروزی جمهوری اسلامی ایران شد. او گفت: «اسرائیل زیر ضربات جمهوری اسلامی تقریباً از پا درآمد و له شد»؛ سخنانی که تبدیل به روایت محوری دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی شد.

همزمان و پس از جنگ ۱۲ روزه، جمهوری اسلامی فضای امنیتی در ایران را تشدید کرد، اختلال در دسترسی شهروندان به اینترنت را ادامه داد، موج بازداشت شهروندان ایرانی با اتهام «جاسوسی برای اسرائیل» ابعادی نگران‌کننده یافت، نمودار اجرای حکم اعدام در ایران صعودی شد، موج اخراج مهاجران افغانستانی از ایران به اوج خود رسید و مجلس شورای اسلامی با تصویب طرحی با عنوان «تشدید مجازات جاسوسی و همکاری‌کنندگان با کشورهای متخاصم»، موارد متعددی از شیوه‌های تداوم جریان آزاد اطلاعات در ایران را جرم‌انگاری کرد.

به فاصله تنها چند روز پس از آتش‌بس بین ایران و اسرائیل، ماه محرم در ایران آغاز شد. با شروع ماه محرم فعالیت دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی ابعادی جدید و بی‌سابقه یافت. «مداحان» که از سال‌ها پیش به بخشی تاثیرگذار از دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی تبدیل شده بودند، مفاهیمی مانند «وطن»، «ایران» و ناسیونالیسم ایرانی را به مضامین نوحه‌های خود اضافه کردند.

در جریان جنگ ایران اسرائیل و روزهای پس از آن، برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها به داخل ایران محدود نماند. تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران ایرانی و کارکنان رسانه‌های خارج از این کشور به سطحی نگران‌کننده افزایش یافت.

۳-۳- تشدید تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران ایرانی

در شش ماهه اول سال ۲۰۲۵، تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران ایرانی خارج از کشور به شکلی کم‌سابقه افزایش یافت و ابعادی نگران‌کننده به خود گرفت. در این دوره زمانی، موارد متعددی از بازداشت، تهدید، اذیت و آزار و ایجاد محدودیت هدفمند علیه خانواده خبرنگاران ایرانی خارج از ایران ثبت شد.

در اولین روزهای آغاز سال ۲۰۲۵، مهرداد آلا‌دین، مستندساز و برادر کوروش آلا‌دین، خبرنگار بخش فارسی صدای آمریکا، پس از مراجعه به دادسرای اوین در تهران بازداشت شد. مهرداد آلا‌دین ۱۲ روز را در بازداشت موقت سپری کرد.

مدتی بعد بخش فارسی صدای آمریکا با انتشار خبری از فشارهای امنیتی جمهوری اسلامی بر خانواده کارکنان این رسانه خبر داد. صدای آمریکا نوشت: «خانواده‌های شماری از روزنامه‌نگاران و همکاران بخش فارسی صدای آمریکا در چند روز گذشته در ایران هدف ارباب و بازداشت قرار گرفتند. خانواده‌ها در ایران تهدید شده‌اند که اگر فعالیت رسانه‌ای بستگانشان در صدای آمریکا متوقف نشود، با آن‌ها در ایران «برخورد» خواهد شد.»

در میانه ماه مارس، اعضای هیات منصفه دادگاهی در نیویورک، رفعت امیروف و پولاد عمروف، متهمان پرونده تلاش برای ترور مسیح علی‌نژاد، خبرنگار و فعال سیاسی ایرانی-آمریکایی را مجرم شناختند. به گفته دادستان‌های این پرونده، رفعت امیروف و پولاد عمروف، سرکردگان یک گروه تبهکار روسی هستند که از سوی جمهوری اسلامی ایران برای ترور مسیح علی‌نژاد اجیر شده بودند.

در ماه می این سال، در پی شکایت سازمان اطلاعات سپاه، قوه قضاییه جمهوری اسلامی پرونده‌ای با اتهاماتی سنگین را علیه پرویز یاری، روزنامه‌نگار و پژوهشگر ارشد سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، تشکیل داد. این پرونده شامل موارد متعددی از نقض حقوق پژوهشگر دفاعی بود. به‌رغم گذشت بیش از دو ماه از آغاز دادرسی پرونده در دادسرا، هیچ‌گونه احضاریه‌ای برای پرویز یاری ارسال نشد، پس از انتقال پرونده به شعبه اول دادگاه انقلاب زنجان نیز با وجود بارها مراجعه، قاضی پرونده اجازه دسترسی وکیل به محتویات پرونده برای ارائه دفاعیه را نداد.

چند روز بعد پلیس بریتانیا اعلام کرد، یکی از اهداف سه شهروند ایرانی که پیش‌تر در این کشور بازداشت شده بودند، پایش و شناسایی با هدف یافتن خبرنگاران مرتبط با تلویزیون ایران اینترنت‌نشال بوده است. وزیر کشور بریتانیا نیز روز ۱۷ می ۲۰۲۵ در واکنش به اتهامات مطرح شده علیه سه شهروند ایرانی بازداشت شده در این کشور، با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: «پلیس تایید کرده است که کشور خارجی مورد اشاره در این اتهامات، ایران است و ایران باید بابت اقدامات‌اش پاسخ‌گو باشد.»

ماه ژوئن ۲۰۲۵ اما همزمان با جنگ ایران و اسرائیل، نقطه اوج تهدیدات هدمند جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران ایرانی خارج از کشور بود. در ابتدای این ماه بی‌بی‌سی با انتشار بیانیه‌ای با ابراز «نگرانی شدید از آزار و اذیت خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی و خانواده‌های آنها»، از مقامات ایران خواست «فوراً به این کارزار اربع پایان دهند و از تهدید، خشونت و آزار روانی خبرنگاران دست بردارند.»

بر پایه بیانیه بی‌بی‌سی «خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی در کنار دیگر خبرنگاران ایرانی مقیم بریتانیا و سایر نقاط جهان با تهدیدهای جدی فرامرزی مقامات ایرانی مواجه هستند. این تهدیدها به‌طور مداوم شامل خانواده‌های آنان در ایران نیز شده است و آن‌ها نیز هدف کارزار مستمر تهدید و اربع قرار داشته‌اند. اما بی‌بی‌سی اکنون شاهد افزایش بازجویی‌های خودسرانه، ممنوع‌الخروجی، توقیف گذرنامه، تهدید به مصادره اموال است که نشان‌دهنده تشدید نگران‌کننده این روند است.»

در روزهای پایانی ماه ژوئن نیز بی‌بی‌سی با انتشار گزارشی اعلام کرد، همزمان با جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل، مقام‌های امنیتی جمهوری اسلامی در تماس با خانواده‌های خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی، آنها را تهدید به «گروگان‌گیری» کرده‌اند. بی‌بی‌سی نوشت: «به گفته روزنامه‌نگارانی که اخیراً تحت تأثیر قرار گرفته‌اند، مقامات امنیتی ایران در تماس با خانواده‌هایشان ادعا کرده‌اند که در شرایط جنگی، هدف قرار دادن اعضای خانواده به عنوان گروگان، موجه است. آنها همچنین روزنامه‌نگاران را «محارب» - اصطلاحی به معنای کسی که علیه خدا می‌جنگد - نامیده‌اند، اتهامی که طبق قانون ایران می‌تواند مجازات اعدام را به همراه داشته باشد.»

همزمان اما جمهوری اسلامی تهدید خود مبنی بر «گروگان‌گیری» خانواده خبرنگاران ایرانی خارج از کشور را عملی کرد. سپاه پاسداران، اعضای خانواده یکی از مجریان زن تلویزیون ایران اینترنشنال را بازداشت کرد. در نهمین روز آغاز جنگ بین ایران و اسرائیل، تلویزیون ایران اینترنشنال با انتشار اطلاعیه‌ای نوشت، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، پدر، مادر و برادر کوچک‌تر یکی از مجریان این رسانه که در ایران ساکن بودند را بازداشت کرد تا او را برای قطع همکاری با این شبکه تحت فشار قرار دهد.

در ماه ژوئن تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی در شرایطی اوج گرفت که مدتی پیش از آن، رضا ولی‌زاده، خبرنگار ایرانی-آمریکایی، با انتشار پیامی از داخل زندان اوین، از پروژه امنیتی اطلاعات سپاه علیه خبرنگاران خارج از ایران خبر داده بود.

رضا ولی‌زاده در پیامی از زندان اوین که از طریق نزدیکان این خبرنگار سابق رادیو فردا در اختیار دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) قرار گرفت، اعلام کرد، یکی از دلایلی که باعث بازداشت او از سوی سازمان اطلاعات سپاه شد، خودداری این خبرنگار از پذیرفتن پیشنهادی بود که طی آن سپاه از او خواسته بود که روزنامه‌نگاران ایرانی خارج از کشور را متقاعد کند که به کشور بازگردند. به

گفته رضا ولی‌زاده، بر پایه پیشنهاد سازمان اطلاعات سپاه، او در ازای دریافت مبلغ قابل توجهی از این نهاد باید با فریب دادن همکارانش در رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از ایران، آن‌ها را به داخل کشور می‌کشاند.

رضا ولی‌زاده در ادامه این پیام، بخش دیگری از توطئه اطلاعات سپاه علیه خبرنگاران رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور را افشا کرد. به گفته ولی‌زاده، درخواست دیگر سازمان اطلاعات سپاه از او ارائه اطلاعاتی درباره ساختار اداری و کاری در رادیو اروپای آزاد و بخش فارسی آن از جمله تعداد کارکنان، نام و سمت آن‌ها، سلسله مراتب اداری و کاری و حتی نقشه ساختمان رادیو فردا بوده است.

بر پایه گفته‌های رضا ولی‌زاده -که اکنون در حال تحمل ۱۰ سال حبس صادر شده علیه او در زندان تهران بزرگ است- این روزنامه‌نگار ایرانی آمریکایی پس از رد همه پیشنهادهای اطلاعات سپاه از جمله تاسیس یک رسانه تحت حمایت این نهاد، پس از احضار به ساختمانی در حوالی فلکه دوم نیروی هوایی در شرق تهران بازداشت شد.

۳-۴- زنان روزنامه‌نگار کماکان در تقاطع سرکوب

همزمان با اجرای بخشی از الگوهای سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در ایران که در آن شواهدی از تبعیض جنسیتی دیده نمی‌شود، بخش دیگر از این الگوها به صورت مستقیم روزنامه‌نگاران زن را هدف قرار می‌دهند.

دوم فوریه سال جاری، معاونت علمی نهاد ریاست جمهوری ایران، به دلیل معیارهای پوشش و حجاب اجباری، مانع از ورود سوسن نوری، روزنامه‌نگار، به یک نشست خبری در این نهاد دولتی شد. در همین روز ماموران حفاظت دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳۳ تهران (اوین)، به دلیل امتناععالیه مطلب‌زاده از تمکین به حجاب اجباری مانع از ورود این عکاس و فعال حقوق زنان، به دادسرا شدند. مارس امسال نیز قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران به دلیل حضور شماری از روزنامه‌نگاران زن بدون حجاب اجباری در مراسم جایزه روزنامه‌نگاری انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران (چراغ)، علیه برگزارکنندگان این مراسم و زنان روزنامه‌نگاری که بدون رعایت حجاب اجباری در این مراسم حضور داشتند، پرونده قضایی تشکیل داد.

در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵، سرکوب زنان روزنامه‌نگار مشابه سال پیش از آن بی‌وقفه ادامه پیدا کرد. تنها در شش ماه، دست‌کم ۱۹ روزنامه‌نگار زن برخورد‌های قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی را تجربه کردند. در این دوره زمانی، دست‌کم پنج زن روزنامه‌نگار تهدید و یا آزار را از سوی نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی تحمل کردند و علیه ۱۱ تن از آنها پرونده قضایی تشکیل شد.

در احکام صادرشده در شش ماه گذشته، ماندا صادقی و فرزانه یحیی‌آبادی -با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی و احتساب آخرین حکم صادرشده در هر پرونده- مجموعاً به سه سال و ۹ ماه زندان محکوم شدند. [۴]

در آغاز سال ۲۰۲۵ میلادی، از مجموع ۹ روزنامه‌نگار محبوس در زندان‌های ایران، شش تن را زنان تشکیل می‌دادند. نسرين حسنی در زندان بجنورد، ژینا مدرس گرجی در زندان سنندج، شیرین سعیدی، ویدا ربانی و چچیلیا سالا، روزنامه‌نگار ایتالیایی، در زندان اوین تهران، وارد سال جدید شدند.

در طول شش ماهه اول سال ۲۰۲۵، به‌مرور سعیده شفیعی، ویدا ربانی، نسرين حسنی و چچیلیا سالا از زندان آزاد شدند. با این وجود در پایان ششمین ماه از این سال کماکان نیمی از روزنامه‌نگاران محبوس در زندان‌های ایران را زنان تشکیل دادند؛ ژینا مدرس گرجی در زندان زنان سنندج و شیرین سعیدی در زندان قرچک ورامین.

[۴] ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی شیوه محاسبه میزان مجازات در پرونده‌هایی با تعدد اتهام را تعریف کرده است. بر پایه این ماده قانونی در یک پرونده، تنها «اشد» مجازات تعیین شده برای یکی از اتهامات قابل اجرا خواهد بود.

۵-۳- نقض سازمان‌یافته حقوق روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها

در شش ماهه اول سال ۲۰۲۵، سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌های ایرانی به شکل مستمر ادامه پیدا کرد. در این دوره نیز مشابه سال ۲۰۲۴، انتقاد از ناکارآمدی جمهوری اسلامی ایران و یا انتشار گزارش‌هایی درباره فساد نهادها و مقام‌های دولتی، پرتکرارترین موضوعی بود که روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها پس از پرداختن به آن‌ها، برخوردهای قضایی و امنیتی را تجربه کردند. انتشار گزارش یا پست‌هایی در شبکه‌های اجتماعی در انتقاد از سیاست‌های بین‌المللی و منطقه‌ای جمهوری اسلامی - به‌ویژه درباره مذاکرات ایران و آمریکا و جنگ ایران و اسرائیل - و اطلاع‌رسانی درباره انفجار در بندر رجایی، از دیگر مصادیق پرتکرار تشکیل پرونده‌های قضایی و یا برخوردهای امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بودند.

در سال ۲۰۲۵ دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی بار دیگر برخلاف قانون مطبوعات در الگویی هدفمند از رسیدگی به بخشی از پرونده‌های رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران سر باز زدند و این پرونده‌ها عمدتاً برای دادرسی به دادگاه‌های کیفری دو و انقلاب ارسال شدند.

تنها در شش ماه، دست‌کم ۹۵ روزنامه‌نگار و رسانه، مجموعاً در ۱۱۰ مورد برخوردهای قضایی و امنیتی را تجربه کردند. علیه دست‌کم ۱۹ روزنامه‌نگار زن، صدور حکم زندان، تشکیل پرونده قضایی و یا برخورد امنیتی ثبت شد و مهرداد آلادین، وحید دلیجه، علی پاکزاد و مجید سعیدی، از جمله روزنامه‌نگارانی بودند که بازداشت موقت را تجربه کردند. در ماه می از سال ۲۰۲۵ نیز ضابطین قضایی، اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل را برای اجرای حکم یک سال زندان بازداشت و به زندان مرکزی کرج منتقل کردند.

در دادگاه‌های برگزار شده تا پایان ششمین ماه از سال جاری، ۱۰ روزنامه‌نگار ایرانی مجموعاً به ۲۲ سال و سه ماه زندان، بیش از ۵۰ میلیون تومان جزای نقدی، چهار سال ممنوعیت از خروج از کشور، بیش از شش سال ممنوعیت از فعالیت در فضای مجازی و یک سال محرومیت از فعالیت مطبوعاتی محکوم شدند.

در سنگین‌ترین احکام صادر شده در این دوره، دادگاه تجدید نظر استان تهران، رضا ولی‌زاده، روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی محبوس در زندان تهران بزرگ را به ۱۰ سال زندان و مجازات‌های تکمیلی محکوم کرد. در ماه مارس ۲۰۲۵ نیز شعبه اول دادگاه انقلاب آبادان، ماندانا صادقی، فرزانه یحیی‌آبادی، آرش قلعه‌گلاب و کوروش کرمپور را در پرونده‌ای پرابهام و بدون دادرسی منصفانه مجموعاً به ۱۰ سال و ۶ ماه زندان محکوم کرد.

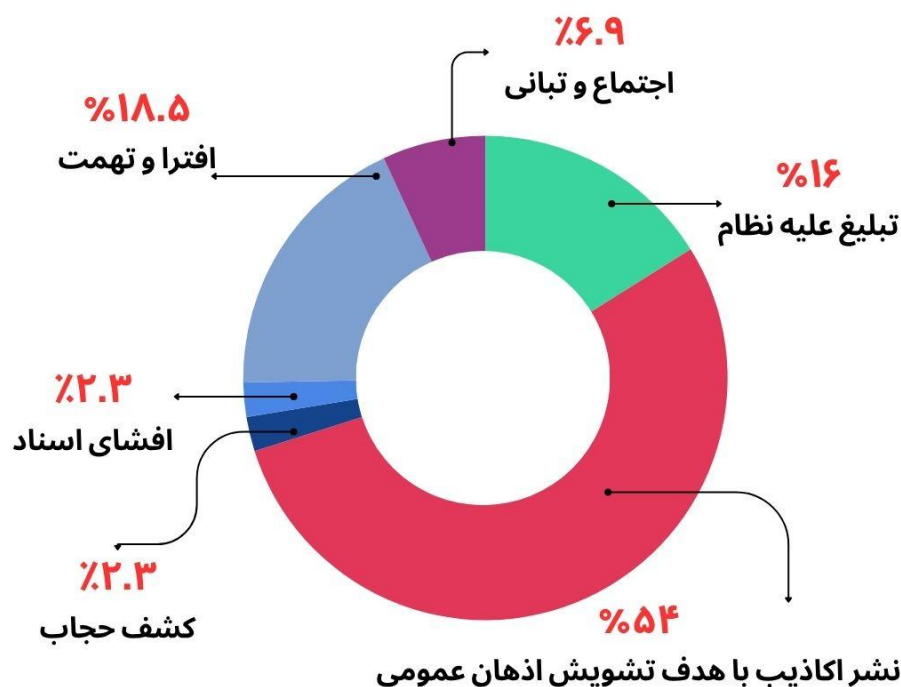
در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵، قوه قضاییه جمهوری اسلامی دست‌کم ۴۶ پرونده قضایی جدید علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها تشکیل داد. شاکی نزدیک به نیمی از پرونده‌های تشکیل شده در این دوره (۲۰ پرونده) دادستانی‌ها بودند. پس از دادستانی‌ها، مقام‌ها و نهادهای دولتی

و پس از آن اشخاص حقیقی و یا شرکت‌های خصوصی، در رتبه‌های بعدی شکایت‌کنندگان از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها قرار گرفتند.

در پرونده‌های تشکیل شده و یا احکامی که در این دوره زمانی صادر شدند، «نشر اکاذیب با هدف تشویش اذهان عمومی» با ۴۷ بار، پرتکرارترین اتهام منتسب‌شده به روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بود.

همچنین «تهمت و افترا» با ۱۶ تکرار و «تبلیغ علیه نظام» با ۱۴ بار، «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی» با ۶ بار، «کشف حجاب» و «افشای اسناد طبقه‌بندی شده» هر کدام با دو بار، اتهاماتی بودند که بیشترین تکرار را در پرونده‌های مطبوعاتی داشتند.

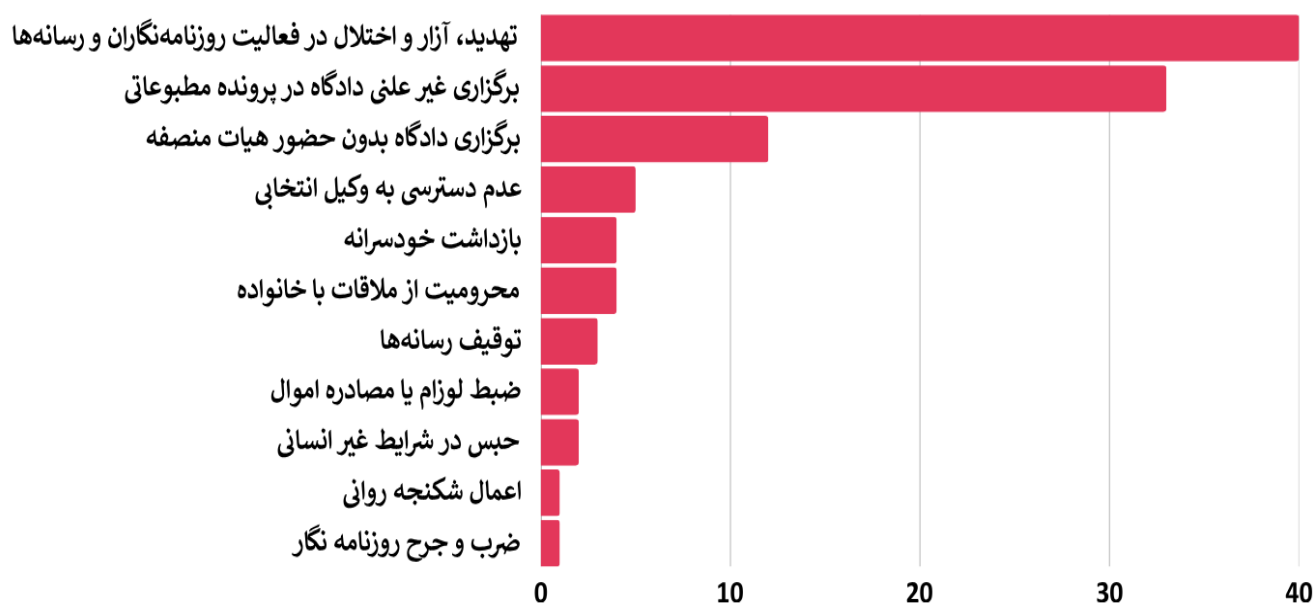
پرتکرارترین اتهامات در پرونده‌های مطبوعاتی

در پرونده‌های مستندشده توسط دفاع از جریان آزاد اطلاعات، نهادهای قضایی و امنیتی در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵، دست‌کم در ۱۱۲ مورد حقوق قانونی روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها را نقض کردند.

در این سال برگزاری دادگاه‌های مطبوعاتی به شکل غیر علنی و یا بدون حضور هیات منصفه در ۴۵ پرونده و تهدید، آزار و یا اختلال عاقدانه در فعالیت حرفه‌ای روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در ۴۰ پرونده، پرتکرارترین تخلفات نهادهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی بودند.

عدم دسترسی روزنامه‌نگاران به وکیل انتخابی، بازداشت خودسرانه روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای، محروم کردن روزنامه‌نگاران زندانی یا بازداشت‌شده از ملاقات و یا تماس تلفنی با خانواده، ضبط لوازم یا مصادره اموال شخصی روزنامه‌نگاران بدون ارائه حکم قضایی، اعمال شکنجه روانی علیه بازداشت‌شدگان، ضرب و جرح روزنامه‌نگاران توسط ضابطین قضایی یا اشخاص وابسته به نهادهای دولتی و امنیتی و توقیف رسانه‌ها از دیگر تخلفات نهادهای قضایی و امنیتی در پرونده‌های مطبوعاتی در شش ماهه نخست سال ۲۰۲۵ بود.

تخلفات نهادهای قضایی و امنیتی در پرونده‌های مطبوعاتی

۴- گاه‌شمار سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در ایران؛ شش ماهه اول سال ۲۰۲۵

حسین یزدی به یک سال زندان و مجازات‌های تکمیلی محکوم شد

دادگاه انقلاب اصفهان، حسین یزدی، مدیر مسئول پایگاه خبری «مبین۲۴» را به یک سال زندان و مجازات‌های تکمیلی محکوم کرد.

کانال خبری مبین۲۴ (ایران تایمز)، با اعلام این خبر نوشت، شعبه یک دادگاه انقلاب اصفهان، حسین یزدی را به اتهام «تبلیغ علیه نظام» به یک سال زندان محکوم کرده است. دادگاه همچنین به‌عنوان مجازات تکمیلی این فعال رسانه‌ای را به «ممنوعیت از خروج از کشور، ممنوعیت از فعالیت در فضای مجازی، محرومیت از حقوق اجتماعی مندرج در ماده ۲۶ قانون مجازات اسلامی به مدت دو سال و ضبط گوشی» محکوم کرده است.

علیه مریم جلیل‌وند، خبرنگار میراث فرهنگی، پرونده قضایی تشکیل شد

با شکایت رئیس انجمن مرمت‌گران استان فارس علیه مریم جلیل‌وند فرد، خبرنگار حوزه میراث فرهنگی، پرونده قضایی تشکیل شد.

صدای میراث که اخبار حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری را گزارش می‌کند، روز پنج‌شنبه ۱۳ دی ۱۴۰۳ (۲ ژانویه ۲۰۲۵) با انتشار خبری اعلام کرد، شعبه ۲۲ دادسرای ناحیه دو شیراز با تشکیل پرونده‌ای علیه مریم جلیل‌وند فرد، این خبرنگار را به «نشر اکاذیب با هدف تشویش اذهان عمومی» متهم کرده است.

به گزارش صدای میراث، این پرونده در پی شکایت رئیس انجمن مرمت‌گران استان فارس علیه مریم جلیل‌وند تشکیل شده است. به گفته خانم جلیل‌وند علت شکایت از این خبرنگار به دلیل «طرح این سوال در صفحه اینستاگرام خود که چگونه انجمن مرمت‌گران استان فارس توانسته قراردادهایی با اداره میراث فرهنگی این استان منعقد کند در حالی که مرمت‌گران این استان بیکار هستند» انجام شده است.

تداوم فشارهای امنیتی بر چچیلیا سالا

به‌رغم ادعای سفارت جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا مبنی بر تهیه امکانات بر مبنای «رافت اسلامی و ملاحظات انسان‌دوستانه» برای چچیلیا سالا، این روزنامه‌نگار ایتالیایی در سلول انفرادی و در شرایطی غیرانسانی در زندان اوین محبوس است.

«کوریره دلا سرا»، روزنامه چاپ ایتالیا با انتشار گزارشی به نقل از نزدیکان چچیلیا سالا نوشت، این روزنامه‌نگار ایتالیایی از زمان بازداشت به یکی از سلول‌های انفرادی زندان اوین منتقل شده، در سرمای زمستان روی زمین و تنها با در اختیار داشتن دو پتو می‌خوابد، عینک‌اش را از او گرفته‌اند، کتاب‌ها و لوازم بهداشتی ارسال‌شده توسط سفارت ایتالیا در تهران در اختیار این روزنامه‌نگار قرار نگرفته، روشن بودن مداوم چراغ سلول، او را آزار می‌دهد و بدون دسترسی به حداقل امکانات زیست انسانی در زندان اوین محبوس است.

چچیلیا سالا، روزنامه‌نگار ایتالیایی، آزاد شد

وزیر امور خارجه ایتالیا روز ۱۹ دی ۱۴۰۳ (۸ ژانویه ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش اعلام کرد، چچیلیا سالا، شهروند این کشور که پس از سفر با ویزای خبرنگاری به ایران بازداشت شده بود، آزاد شده است.

چچیلیا سالا روز ۲۹ آذر ۱۴۰۳ (۱۹ دسامبر ۲۰۲۴) در تهران بازداشت شد. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سخنگوی وزارت خارجه ایران در واکنش به بازداشت این خبرنگار ایتالیایی اعلام کردند که او به اتهام «نقض قوانین جمهوری اسلامی ایران» دستگیر شده است.

این روزنامه‌نگار ایتالیایی از زمان بازداشت به یکی از سلول‌های انفرادی زندان اوین منتقل شد. چچیلیا سالا در مدت بازداشت در شرایط غیر انسانی نگهداری شد و از دسترسی به حداقل امکانات زیست انسانی در بازداشتگاه محروم بود.

جمهوری اسلامی ایران در شرایطی چچیلیا سالا را بازداشت کرد که تنها سه روز پیش از آن یک شهروند ایرانی به نام محمد عابدینی نجف‌آبادی به اتهام «تامین قطعات الکترونیکی برای ساخت سلاح‌های مرگبار مانند پهپادهای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی» و «حمایت مالی از تروریسم» در فرودگاه میلان بازداشت شده بود. همزمانی این بازداشت‌ها بار دیگر گمانه‌زنی‌ها درباره تلاش جمهوری اسلامی ایران برای استفاده از بازداشت‌های خودسرانه اتباع خارجی، با هدف مبادله با شهروندان خود در خارج از این کشور را افزایش داد.

مهرداد آلادین، خبرنگار و مستندساز، بازداشت شد

مهرداد آلادین، مستندساز و خبرنگار پایگاه خبری دیده‌بان ایران، روز ۱۸ دی ۱۴۰۳ (۷ ژانویه ۲۰۲۵)، پس از مراجعه به دادسرای اوین بازداشت شد.

پایگاه خبری دیده‌بان ایران با اعلام این خبر نوشت، مهرداد (محمدحسین) آلادین، گزارش‌گر این پایگاه خبری، پس از احضار به دادسرای اوین و حضور او در این نهاد بازداشت شده است.

صدای آمریکا نیز با تایید خبر بازداشت خبرنگار پایگاه خبری دیده‌بان ایران نوشت، مهرداد آلادین برادر کوروش آلادین، همکار بخش فارسی صدای آمریکا است.

تشکیل پرونده قضایی علیه منصور ایران‌پور

در پی احضار منصور ایران‌پور به سازمان اطلاعات فراجا و دادسرای کرمان، شماری از شهروندان کرمانی در اعتراض به تشکیل پرونده قضایی علیه این خبرنگار، کارزاری در حمایت از او آغاز کردند.

بر پایه ابلاغیه ارسال‌شده برای منصور ایران‌پور، این خبرنگار باید روز یکشنبه ۲۳ دی ۱۴۰۳ (۱۲ ژانویه ۲۰۲۵) ابتدا به سازمان اطلاعات فراجا و سپس به شعبه ۵ دادرسی عمومی و انقلاب کرمان مراجعه کند. آقای ایران‌پور در این پرونده به «تبلیغ علیه نظام» و «نشر اکاذیب رایانه‌ای» متهم شده است.

این پرونده در پی شکایت دادستان کرمان از منصور ایران‌پور علیه این خبرنگار و فعال مدنی تشکیل شده است. پیش‌تر منصور ایران‌پور با انتشار ویدئویی، از شکنجه خود در دوران بازداشت و ضبط فراقانونی لوازم شخصی‌اش خبر داده بود.

دادسرای بندرعباس علیه حسن عباسی، خبرنگار، قرار جلب به دادرسی صادر کرد

در پی شکایت معاونت منابع انسانی پالایشگاه نفت بندرعباس، دادسرای این شهرستان علیه علیه حسن عباسی، مدیر مسئول پایگاه خبری اشکان‌نیوز، قرار جلب به دادرسی صادر کرد.

بر پایه ابلاغیه ارسال شده برای حسن عباسی، شعبه ۵ بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب بندرعباس، در پرونده‌ای با اتهامات «توهین به اشخاص عادی» و «انتشار اکاذیب از طریق رایانه»، علیه این خبرنگار قرار جلب به دادرسی صادر کرده است.

دادگاه مطبوعات؛ مدیر مسئول سابق اعتماد آنلاین مجرم شناخته شد

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، الیاس حضرتی، مدیر مسئول سابق «اعتماد آنلاین» و رئیس کنونی شورای اطلاع‌رسانی دولت را مجرم شناختند. این پرونده با شکایت یکی از مجریان صداوسیما علیه اعتماد آنلاین گشوده شده بود.

به گزارش خبرگزاری ایرنا، اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، اتهام الیاس حضرتی، مدیر مسئول سابق اعتماد آنلاین را «توهین و نشر اکاذیب» موضوع شکایت مهدی خانعلی‌زاده، مجری صداوسیما دولتی ایران، اعلام کرد. نصراللهی، مصداق اتهام مدیر مسئول اعتماد آنلاین را انتشار مطلبی با تیتراژ «توهین بوقچی تیم ملی در قطر به محمد جواد ظریف» خطاب به مهدی خانعلی‌زاده عنوان کرد.

اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل، به زندان محکوم شد

دادگاه انقلاب کرج، اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل را به یک سال زندان و مجازات‌های تکمیلی محکوم کرد.

هه‌نگاو با انتشار این خبر نوشت، شعبه سوم دادگاه انقلاب کرج، اژدر پیری را به اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال زندان و دو سال منع از فعالیت در فضای مجازی محکوم کرده است.

مهرداد آلادین با تودیع وثیقه از زندان اوین آزاد شد

مهرداد (محمدحسین) آلادین، مستندساز و گزارش‌گر پایگاه خبری دیده‌بان ایران، پس از تحمل ۱۲ روز بازداشت موقت، با تودیع قرار وثیقه از زندان اوین آزاد شد.

دیده‌بان ایران روز یکشنبه ۳۰ دی ۱۴۰۲ (۱۹ ژانویه ۲۰۲۵) با انتشار این خبر نوشت، مهرداد آلادین با تودیع قرار وثیقه یک میلیارد تومانی از زندان اوین آزاد شد.

دو روزنامه‌نگار به دادسرای اوین تهران احضار شدند

ژیلا بنی‌یعقوب، روزنامه‌نگار ساکن تهران و امید فراغت، روزنامه‌نگار ساکن کرج، به دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳۳ تهران (اوین) احضار شدند.

ژیلای بنی‌یعقوب روز سه‌شنبه ۲ بهمن ۱۴۰۳ (۲۱ ژانویه ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش نوشت، بیش از ۱۰ تن از ماموران وزارت اطلاعات با ورود به خانه او، لوازم شخصی‌اش از جمله گوشی تلفن همراه و لپ‌تاب این روزنامه‌نگار را ضبط کرده و با خود بردند. خانم بنی‌یعقوب در این توییت تاکید کرد که به‌رغم نبود حکم قضایی برای ضبط لوازم شخصی همسرش، بهمن احمدی امویی، ماموران لپ‌تاب و تلفن همراه او را نیز ضبط کردند. ژیلای بنی‌یعقوب در انتهای این رشته توییت اعلام کرد که به دادسرای عمومی و انقلاب اوین احضار شده است.

همچنین در روز سه‌شنبه، امید فراغت، روزنامه‌نگار ساکن استان البرز نیز در ایکس (توییت سابق) نوشت، ابلاغیه‌ای مبنی بر احضار به شعبه ۴ دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳۳ تهران (اوین) دریافت کرده است. آقای فراغت پیش‌تر نیز اعلام کرده بود که به نهادهای امنیتی احضار شده است. ماموران در اقدامی فراقانونی با احضار تلفنی از این روزنامه‌نگار برای حضور در این نهاد دعوت کرده بودند.

خانه پژمان موسوی تفتیش و تلفن همراه این روزنامه‌نگار توقیف شد

ضابطین قضایی روز سه‌شنبه ۲ بهمن ۱۴۰۳ (۲۱ ژانویه ۲۰۲۵)، با ورود به خانه پژمان موسوی، اقدام به تفتیش خانه و ضبط تلفن همراه این روزنامه‌نگار ساکن تهران کردند.

روز گذشته همچنین ژیلای بنی‌یعقوب، دیگر روزنامه‌نگار ساکن تهران نیز اعلام کرد، بیش از ۱۰ تن از ماموران وزارت اطلاعات با ورود به خانه او، لوازم شخصی این روزنامه‌نگار و همسرش از جمله گوشی تلفن همراه و لپ‌تاب را ضبط کردند. خانم بنی‌یعقوب همچنین از احضار خود به دادسرای عمومی و انقلاب اوین خبر داد.

همچنین در روز سه‌شنبه، امید فراغت، روزنامه‌نگار ساکن استان البرز نیز از دریافت ابلاغیه‌ای مبنی بر احضار به شعبه ۴ دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳۳ تهران (اوین) خبر داد. آقای فراغت پیش‌تر نیز اعلام کرده بود که به نهادهای امنیتی احضار شده است. ماموران در اقدامی فراقانونی با احضار تلفنی از این روزنامه‌نگار برای حضور در این نهاد دعوت کرده بودند.

طی دو ماه، دومین شکایت نهادهای دولتی از هفته‌نامه سیروان ثبت شد

در پی شکایت اداره آموزش و پرورش استان کردستان از هفته‌نامه سیروان، علیه مدیر مسئول این رسانه پرونده قضایی تشکیل شد. حدود دو ماه قبل‌تر نیز دانشگاه علوم پزشکی این استان از هفته‌نامه سیروان شکایت کرده بود.

سیروان در کانال تلگرامی خود با انتشار این خبر نوشت، در پی شکایت اداره آموزش و پرورش استان کردستان، فیض‌الله پیری، مدیر مسئول این رسانه با دریافت ابلاغیه‌ای به شعبه دوم بازپرسی دادرسی عمومی و انقلاب سنجده حضور شد. بر پایه خبر منتشر شده در کانال تلگرامی هفته‌نامه سیروان، آموزش و پرورش استان کردستان به دلیل انتشار گزارشی در این رسانه درباره «احکام انضباطی صادرشده علیه معلمان کردستان» از سیروان شکایت کرده است.

تایید حکم ۱۰ سال زندان علیه رضا ولی‌زاده، روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی

دادگاه تجدید نظر استان تهران، با تایید حکم صادرشده در دادگاه بدوی علیه رضا ولی‌زاده، این روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی را به ۱۰ سال زندان و مجازات‌های تکمیلی محکوم کرد.

محمدحسین آقاسی، وکیل مدافع رضا ولی‌زاده، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش با اعلام خبر تایید حکم ۱۰ سال حبس علیه موکل‌اش، نوشت: «قبلاً گفته بودم رویه دادگاه، تایید حکم بدوی است ولی شاید اعاده دادرسی بتواند چشم بسته عدالت را باز کند.»

پیش‌تر دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری، رضا ولی‌زاده را به اتهام «همکاری با دول متخاصم»، موضوع ماده ۵۰۸ قانون مجازات اسلامی، به ۱۰ سال زندان محکوم کرده بود. این روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی همچنین در این پرونده به‌عنوان مجازات تکمیلی به «به منع اقامت در استان تهران و استان‌های همجوار آن، منع خروج از کشور، منع عضویت در احزاب و گروه‌های سیاسی و اجتماعی به مدت دو سال» محکوم شده بود.

سرکوب پیشگیرانه؛ مریم شکرانی احضار و تهدید شد

در ادامه دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران در ایران، مریم شکرانی، دبیر گروه اقتصاد روزنامه شرق، پس از احضار به اطلاعات سپاه تهران و حضور این روزنامه‌نگار در این نهاد، به «سیاه‌نمایی» متهم و تهدید به «برخورد» شد.

بر پایه گزارش رسیده به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، ماموران سازمان اطلاعات سپاه روز چهارشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۳ (۲۹ ژانویه ۲۰۲۵)، پس از حضور مریم شکرانی در این نهاد، بدون ارائه مصادیقی روشن درباره دلایل احضار، این روزنامه‌نگار را به «سیاه‌نمایی» متهم کردند. سازمان اطلاعات سپاه در اقدامی فراقانونی خانم شکرانی را با تماس تلفنی به این نهاد احضار کرده بود.

به گفته منابع دفاعی، کماکان مشخص نیست این احضار منجر به تشکیل پرونده قضایی علیه مریم شکرانی خواهد شد یا خیر. با این وجود، دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با

روزنامه‌نگاران با تفتیش خانه، توقیف لوازم شخصی، احضار و تهدید به تشکیل پرونده قضایی با اتهام «اقدام علیه امنیت ملی» کماکان ادامه دارد.

به دلیل عدم تمکین به حجاب اجباری، از ورود عالیه مطلب‌زاده به دادسرای اوین ممانعت شد

ماموران حفاظت دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳۳ تهران (اوین)، به دلیل امتناع عالیه مطلب‌زاده از تمکین به حجاب اجباری مانع از ورود این عکاس و فعال حقوق زنان، به دادسرا شدند. خانم مطلب‌زاده پیش‌تر با دریافت احضاریه‌ای به دادسرای اوین احضار شده بود.

عالیه مطلب‌زاده با انتشار توییتی در صفحه کاربری خود در توصیف این رویداد نوشت: «امروز به همراه وکیلیم به شعبه ۴ بازپرسی اوین مراجعه کردم که با برخورد خشن مسئول حفاظت دادسرا به دلیل نوع پوشش و اجبار جهت سر کردن چادر که با امتناع من مواجه شد از ورودمان به دادسرا جلوگیری شد». عالیه مطلب‌زاده در این توییت همچنین با اشاره به انجام عمل جراحی و تداوم «رادیوتراپی» به دلیل بیماری، از برخورد «خشن» ماموران حفاظت دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳۳ تهران (اوین) انتقاد کرد.

از حضور سوسن نوری در یک نشست خبری جلوگیری شد

معاونت علمی نهاد ریاست جمهوری ایران، به دلیل معیارهای پوشش و حجاب اجباری در این نهاد، مانع از ورود سوسن نوری، روزنامه‌نگار، به یک نشست خبری در این نهاد دولتی شد.

سوسن نوری، روز یکشنبه ۱۴ بهمن ۱۴۰۳ (۲ فوریه ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش نوشت: «امروز از ورودم به نشست خبری در معاونت علمی ریاست جمهوری به دلیل پوشیدن کت ممانعت شد، درحالی‌که حجاب هم داشتم». خانم نوری در ادامه این توییت با انتقاد از دولت مسعود پزشکیان اعلام کرد: «این درد، این رنج، این تحقیر شدن تا کی؟ این بود دفاع از حقوق زنان و نفی رفتارهای افراطی در دولت پزشکیان؟»

تحمیل حجاب اجباری و مداخله در سبک پوشش خبرنگاران زن در ایران، رویدادی پرتکرار در این کشور است؛ رویدادی که موجب تبعیض مضاعف و اختلال در فعالیت حرفه‌ای زنان روزنامه‌نگار ایرانی می‌شود.

اطلاعات سپاه، ژیلای بنی‌یعقوب را احضار و بازجویی کرد

ژیلای بنی‌یعقوب، روزنامه‌نگار ساکن تهران، پس از احضار به سازمان اطلاعات سپاه و حضور این روزنامه‌نگار در این نهاد، مورد بازجویی قرار گرفت.

ژیلای بنی‌یعقوب روز دوشنبه ۱۵ بهمن ۱۴۰۳ (۳ ژانویه ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش اعلام کرد، پس از حضور در اطلاعات سپاه تهران «نزدیک به دو ساعت در باره فعالیت‌هایم مخصوصاً در شبکه‌های اجتماعی بازجویی شدم». این روزنامه‌نگار با انتقاد از نهادهای امنیتی موازی در ایران نوشت، در مدت بازجویی در اطلاعات سپاه تهران، سوالاتی تکراری درباره فعالیت‌ها و پرونده‌های سال‌های گذشته او پرسیده شده است؛ پرونده‌هایی که پیش‌تر توسط نهادهای امنیتی دیگر مورد پیگرد قرار گرفته است.

بهروز بهزادی یک سال از فعالیت مطبوعاتی محروم شد

بهروز بهزادی، مدیر مسئول روزنامه اعتماد و روزنامه‌نگار پیش‌کسوت ایرانی، به مدت یک سال از فعالیت مطبوعاتی محروم شد.

بهروز بهزادی روز سه‌شنبه ۱۶ بهمن ۱۴۰۳ (۴ فوریه ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش نوشت: «غروب یکشنبه ۱۴ بهمن، ۵۷ سال کار مطبوعاتی من در برابر شوک یک انقطاع قرار گرفت. چه کنم؟ با روزنامه‌نگاری خداحافظی کنم؟ در برابر حکم "یک سال محرومیت از کار مطبوعاتی" چه کنم؟»

پژمان موسوی، احضار و مورد بازجویی قرار گرفت

پژمان موسوی، روزنامه‌نگار ساکن تهران، پس از احضار به پلیس امنیت این شهر و دادسرای ناحیه ۳۳ تهران (اوین)، مورد بازجویی قرار گرفت. ضابطین قضایی همچنین پس از ضبط تلفن همراه این روزنامه‌نگار، صفحه اینستاگرام او را حذف کردند.

پژمان موسوی در صفحه اینستاگرام جدید خود با انتشار پستی نوشت: «۲۰ روز پیش ضابطان پلیس امنیت، خانه‌مان را تفتیش و تلفن همراه را ضبط کردند. همان روز حدود ۵۰۰ پست اینستاگرام را پاک کردند و امروز که برای تحویل گوشی به آن‌جا مراجعه کردم، گفتند دستور آمده که صفحات را حذف کنیم؛ برای گوشی هم برو دو ماه دیگه بیا!» آقای موسوی در ادامه این پست اعلام کرد: در ۲۰ روز گذشته «در پلیس امنیت» و «در دادسرای مقدس اوین» بازجویی شده است.

سعیده شفیعی، روزنامه‌نگار، از زندان اوین آزاد شد

سعیده شفیعی، روزنامه‌نگار و داستان‌نویس محبوس در زندان اوین، عصر روز ۲۱ بهمن ۱۴۰۳ (۹ فوریه ۲۰۲۵)، از زندان اوین آزاد شد.

سعیده شفیعی، روز ۲۲ جولای ۲۰۲۳ (۲ بهمن ۱۴۰۱)، توسط ماموران اطلاعات سپاه در خانه‌اش در تهران بازداشت و به بند دو-الف در زندان اوین منتقل شد. این روزنامه‌نگار پس از تحمل بیش از دو هفته بازداشت موقت، روز ۷ فوریه ۲۰۲۳ (۱۸ بهمن ۱۴۰۱)، با تودیع وثیقه‌ی ۵۰۰ میلیون تومانی آزاد شد.

آگوست ۲۰۲۳ (شهریور ۱۴۰۲)، شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری، سعیده شفیعی را به «اتهام تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به تحمل هفت ماه و ۱۶ روز حبس و بابت اتهام «اجتماع و تبانی با هدف اقدام علیه امنیت ملی»، موضوع ماده ۶۱۰ از این قانون، به تحمل سه سال و شش ماه زندان محکوم کرد.

این روزنامه‌گار در این پرونده به‌عنوان مجازات تکمیلی، به دو سال منع عضویت در گروه و دسته‌جات سیاسی و اجتماعی و دو سال منع خروج از کشور نیز محکوم شد. این حکم سپتامبر ۲۰۲۳، عینا در شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران تایید شد. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، سه سال و هفت ماه و ۱۶ روز از حکم حبس صادرشده علیه سعیده شفیعی قابل اجرا بود.

خانم شفیعی، روز ۲۸ آبان ۱۴۰۲ (۱۹ نوامبر ۲۰۲۳) برای تحمل حکم صادرشده علیه او به زندان اوین منتقل شد. او روز ۱۲ اسفند ۱۴۰۲ (۲ مارس ۲۰۲۴)، با توقف اجرای حکم و برای پیگیری روند درمان بیماریش، آزاد شد. با این وجود روز جمعه ۱۶ شهریور ۱۴۰۳ (۶ سپتامبر ۲۰۲۴)، به‌رغم ابتلا به بیماری، این روزنامه‌نگار برای تحمل ادامه حبس به زندان اوین بازگردانده شد.

پرونده‌های نیلوفر حامدی و الهه محمدی مختومه شد

پرونده‌های تشکیل‌شده علیه نیلوفر حامدی و الهه محمدی، روزنامه‌نگاران بازداشت‌شده در اعتراضات زن، زندگی، آزادی در سال ۲۰۲۲ میلادی مختومه شد.

وب‌سایت روزنامه هم‌میهن و شبکه شرق، روز ۲۳ بهمن ۱۴۰۳ (۱۱ فوریه ۲۰۲۵)، با انتشار اخباری جداگانه به نقل از وکلای این روزنامه‌نگاران اعلام کردند، نیلوفر حامدی و الهه محمدی مشمول بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» شدند و پرونده‌های آنها مختومه شد.

روح‌الله نخعی، روزنامه‌نگار، از زندان اوین آزاد شد

روح‌الله نخعی، روزنامه‌نگار زندانی، پس از تحمل نزدیک به یک سال حبس، از زندان اوین آزاد شد. آقای نخعی از روز ۲۰ فوریه ۲۰۲۵ (۱۱ اسفند ۱۴۰۲) در حال سپری کردن دوران محکومیت صادر شده علیه او بود.

پرتو برهان‌پور، وکیل روح‌الله نخعی، روز ۲۳ بهمن ۱۴۰۳ (۱۱ فوریه ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش اعلام کرد، با اعمال بخش‌نامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» در پرونده موکلش، این روزنامه‌نگار از زندان اوین آزاد شده است.

روح‌الله نخعی، یکی از روزنامه‌نگاران بازداشت‌شده در ارتباط با اعتراضات زن، زندگی، آزادی در سال ۲۰۲۲ است. او در این پرونده، توسط شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به دو سال و به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه حبس محکوم شد. این حکم مدتی بعد مورد تایید شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران قرار گرفت. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، دو سال از حکم زندان صادر شده علیه این روزنامه‌نگار قابل اجرا بود.

به گفته پرتو برهان‌پور، سال گذشته، حکم دو سال حبس روح‌الله نخعی، در شرایطی اجرا شد که او «مشمول بخشنامه عفو اعلامی ۱۴۰۱ می‌شد». اشاره این وکیل دادگستری به صدور بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» در فوریه ۲۰۲۳ (بهمن ۱۴۰۱) است. در پی صدور این بخشنامه، پرونده شماری از شهروندانی که در ارتباط با اعتراضات زن، زندگی، آزادی بازداشت و یا محکوم شده بودند، مختومه اعلام شد.

دادگاه مطبوعات؛ راه مردم و بولتن‌نیوز مجرم شناخته شدند

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، مدیران مسئول پایگاه‌های خبری «بولتن‌نیوز» و روزنامه «راه مردم» را به اتهام انتشار اسناد محرمانه مجرم شناختند.

اکبر نصراللهی، سخنگوی دادگاه مطبوعات، روز دوشنبه ۲۹ بهمن ۱۴۰۳ (۱۷ فوریه ۲۰۲۵)، در گفت‌وگو با رسانه‌ها اعلام کرد، بابک امینی و ناصر رازلیقی، مدیران مسئول «بولتن‌نیوز» و روزنامه «راه مردم»، به اتهام «افشای سند رسمی و خیلی محرمانه وزارت نفت در تاریخ ۲۹ و ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳» مجرم شناختند. این پرونده در پی شکایت بانک پاسارگاد علیه این دو رسانه تشکیل شده بود.

به گفته اکبر نصراللهی، رأی دادگاه رسیدگی به پرونده آقایان بابک امینی و ناصر رازلیقی که به ریاست قاضی «نادر کریمی» در شعبه ۹ دادگاه کیفری یک استان تهران برگزار شد، متعاقباً صادر خواهد شد.

منصور ایران‌پور سه ماه از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی منع شد

دادسرای عمومی و انقلاب کرمان، منصور ایران‌پور، خبرنگار اهل جیرفت را سه ماه از فعالیت در فضای مجازی منع کرد. همزمان صفحات این خبرنگار در شبکه‌های اجتماعی نیز مسدود شد.

بر پایه گزارش رسیده به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، شعبه پنج دادسرای عمومی و انقلاب کرمان، روز ۲۹ بهمن ۱۴۰۳ (۱۷ فوریه ۲۰۲۵)، پس از احضار منصور ایران‌پور به این نهاد، در اقدامی که «تدابیر قضایی و اقدامات پیشگیرانه در جرایم امنیتی و سایبری» معرفی شده است، آقای ایران‌پور را به مدت سه ماه از فعالیت در فضای مجازی منع کرد.

تداوم حذف اجباری محتوا از صفحات روزنامه‌نگاران در شبکه‌های اجتماعی

در ادامه روند سازمان‌یافته اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد در ایران و اعمال محدودیت برای فعالیت روزنامه‌نگاران در شبکه‌های اجتماعی، مرضیه حسینی، روزنامه‌نگار اقتصادی، به درخواست پلیس فتا ناگزیر شد توییت انتقادی خود از شورای عالی مناطق آزاد ایران را حذف کند.

مرضیه حسینی، روز شنبه ۴ اسفند ۱۴۰۳ (۲۲ فوریه ۲۰۲۵)، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش اعلام کرد، در پی شکایت دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد ایران، به پلیس فتا احضار شده است. این روزنامه‌نگار اقتصادی در ادامه این توییت نوشت: پس از حضور در پلیس فتا «حراست دبیرخانه [شورای عالی مناطق آزاد ایران هم] تماس گرفت و دستور داد تا خدمتشان برسم اما امتناع کردم. مجدداً [پلیس] فتا تماس گرفت که آخرین نوشته‌ات را پاک کن! آیا دبیرخانه مناطق آزاد از قدرت فراقانونی برخوردارست؟»

پایگاه خبری-تحلیلی اشکان‌نیوز فیلتر شد

پایگاه خبری-تحلیلی اشکان‌نیوز، روز سه‌شنبه ۷ اسفند ۱۴۰۳ (۲۵ فوریه ۲۰۲۵)، پس از پنج سال فعالیت فیلتر و از دسترس مخاطبان این رسانه خارج شد.

بر پایه گزارش رسیده به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، «کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه» روز سه‌شنبه بدون اعلام قبلی، اقدام به فیلتر کردن وبسایت اشکان‌نیوز کرد. این اقدام فراقانونی در شرایطی رویداد داد که کماکان دلایل فیلتر شدن این رسانه اطلاعی در دست نیست. همزمان ابلاغیه و یا حکم قضایی در این ارتباط نیز علیه اشکان‌نیوز صادر نشده است.

آرش قلعه‌گلاب، روزنامه‌نگار، به دادگاه انقلاب آبادان احضار شد

دادگاه انقلاب آبادان، آرش قلعه‌گلاب را در ارتباط با پرونده بازداشت این روزنامه‌نگار پس از فروریختن ساختمان متروپل آبادان احضار کرد.

بر پایه گزارش رسیده به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، آرش قلعه‌گلاب در این پرونده به «شرکت در تجمع غیر قانونی»، «تبلیغ علیه نظام» و «عضویت در یک سازمان مخالف در خارج از کشور» متهم شده است. دادگاه انقلاب آبادان، این روزنامه‌نگار و شاعر را برای روز ۱۵ اسفند ۱۴۰۳ (۵ مارس ۲۰۲۵) به این نهاد احضار کرده است.

دادسرای فرهنگ و رسانه علیه یاشار سلطانی اعلام جرم کرد

یک روز پس از انتشار گزارشی توسط یاشار سلطانی با عنوان «گم شدن ۶۱ تن طلای بانک مرکزی در یک سال»، دادسرای فرهنگ و رسانه علیه این روزنامه‌نگار تحقیقی پرونده قضایی تشکیل داد.

میزان، خبرگزاری قوه قضاییه، روز دوشنبه ۱۳ اسفند ۱۴۰۳ (۳ مارس ۲۰۲۵)، با انتشار خبری اعلام کرد، دادسرای فرهنگ و رسانه تهران، یاشار سلطانی را با هدف ارائه مستنداتش درباره گزارشی که این روزنامه‌نگار تحقیقی با عنوان «گم شدن ۶۱ تن طلای بانک مرکزی در یک سال / سرنوشت پرابهام طلاهای وارداتی!» منتشر کرده بود، به این نهاد احضار کرد. این خبرگزاری با طرح این ادعا که «متهم هیچ مدرکی برای ادعای گم شدن ۶۱ تن طلای بانک مرکزی به مقام قضایی ارائه نداد»، نوشت: «دادسرای فرهنگ و رسانه علیه یاشار سلطانی اعلام جرم کرد.»

یاشار سلطانی اما در واکنش به خبر منتشرشده در میزان، در پاسخ به ادعای این خبرگزاری مبنی بر عدم ارائه مستندات از سوی این روزنامه‌نگار، با انتشار توییتی نوشت: «کلیه مستندات بر اساس گزارش‌های سایت بانک مرکزی، سایت گمرک ایران و سامانه مبادلات ارزی کشور را تقدیم معاون دادستان کردم.»

صداوسیما از مدیر مسئول کانال «خبرهای فوری مهم» شکایت کرد

صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران از محمدرضا دانایی، مدیر مسئول کانال «خبرهای فوری مهم» شکایت کرد. صداوسیما این پایگاه خبری را به «نشر اکاذیب» متهم کرده است.

محمدرضا دانایی، مدیر مسئول کانال خبرهای فوری مهم، با انتشار تصویر ابلاغیه ارسال شده برای او، در کانال تلگرامی خود نوشت: «امروز صبح با یک شکایت جدید و عجیب مواجه شدم. سازمان صداوسیما در دادسرای انقلاب تهران، آنهم نه به خاطر یک جرم سنگین یا امنیتی، بلکه به اتهام انتشار اخبار کذب» شکایت کرده است.

محمدرضا دانایی در پستی که در کانال تلگرامی خود منتشر کرده، از مصادیق اتهاماتی که صداوسیما با استناد به آن اقدام به شکایت کرده، ابراز بی‌اطلاعی کرده است. با این وجود به نظر می‌رسد، این شکایت در ادامه شکایت‌های تلویزیون دولتی ایران از خبرنگاران و رسانه‌ها در ایران انجام شده است؛ شکایت‌هایی که تلاش می‌کند منتقدان از ناکارآمدی، سانسور و مواضع سیاسی صداوسیما را به سکوت بکشاند.

دادگاه ماندانا صادقی، آرش قلعه گلاب و رضا محمدی برگزار شد

جلسه رسیدگی به اتهامات دو روزنامه‌نگار و یک نویسنده به نام‌های ماندانا صادقی، آرش قلعه گلاب و رضا محمدی، روز ۱۵ اسفند ۱۴۰۳ (۵ مارس ۲۰۲۵) در دادگاه انقلاب آبادان برگزار شد.

شرق آنلاین با انتشار این خبر به نقل از فرزانه زیلابی، وکیل پرونده، نوشت: ماندانا صادقی، آرش قلعه گلاب و رضا محمدی «حسب کیفرخواست صادره از دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان آبادان، ذیل عناوین اتهامی فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی، اجتماع و تبانی برای ارتکاب جرم علیه امنیت کشور و ارتباط با دول متخاصم قرار دارند.»

به گفته فرزانه زیلابی «این پرونده با گزارش نادرست و غیر مستند آغاز شده و فاقد دلیل اثباتی برای اثبات اتهام علیه موکلین است». این پرونده در شرایطی با اتهامات بسیار سنگین علیه ماندانا صادقی، آرش قلعه گلاب و رضا محمدی گشوده شده است که به گفته وکیل پرونده، «اتهامات وارد شده به ماندانا صادقی و آرش قلعه‌گلاب عمدتاً مرتبط با اخبار و تحلیل‌هایی است که درباره فاجعه ریزش متروپل و اعتراضات سال ۱۴۰۱ منتشر کرده‌اند.»

ضرب و جرح شدید میثم رشیدی، خبرنگار، توسط ماموران حراست شهرداری اردبیل

ماموران حراست شهرداری اردبیل، میثم رشیدی، خبرنگار پایگاه خبری «قارتال» را به دلیل انتقاد از شرایط «نابه‌سامان تیم فوتبال شهرداری اردبیل» در مقابل دیده‌گان مادرش مورد ضرب و جرح شدید قرار دادند.

میثم رشیدی با انتشار ویدئویی با بیان اینکه پس از انتشار پستی انتقادی از «سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری اردبیل» توسط ماموران حراست این سازمان مورد ضرب و جرح قرار گرفته است، خطاب به دادستان شهرستان اردبیل گفت، ماموران حراست ابتدا اقدام به تهدید تلفنی کردند و سپس در مسیر رفتن او به خانه‌اش، با در دست داشتن چاقو اقدام به ضرب و جرح این خبرنگار کرده‌اند.

به گفته مسعود لاهوت، خبرنگار حوزه محیط زیست، میثم رشیدی، در ویدئویی که پس از تهدید تلفنی ماموران حراست شهرداری اردبیل، آن را از صفحه‌اش پاک کرد، گفته بود: «نمی‌توانید ۱۱ تا بازیکن جمع کنید، [اما] هر هفته یه روز جمع شوید و [فقط] با چهار بازیکن تمرین کنید. [درحالی‌که] کادر فنی هم کارمند [شهرداری] است و هم از محل کادر فنی کلی حقوق می‌گیرد و...»

علیه برگزارکنندگان و روزنامه‌نگاران زن حاضر در مراسم روزنامه‌نگاری چراغ پرونده قضایی تشکیل شد

علیه برگزارکنندگان سومین دوره جایزه روزنامه‌نگاری انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران (چراغ) و روزنامه‌نگاران زنی که بدون رعایت حجاب اجباری در این مراسم حضور داشتند، پرونده قضایی تشکیل شد.

خبرگزاری قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران، میزان، با انتشار خبری اعلام کرد، به دلیل حضور شماری از روزنامه‌نگاران زن بدون حجاب اجباری در مراسم جایزه روزنامه‌نگاری انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران (چراغ)، با «عوامل برگزاری برنامه (جایزه روزنامه‌نگاری چراغ) و کسانی که بدون رعایت حجاب در مراسم حضور داشتند برخورد قضایی صورت گرفت.»

در اعتراض به دادرسی غیرمنصفانه، رضا ولی‌زاده اعتصاب غذا کرد

رضا ولی‌زاده، زندانی سیاسی محبوس در زندان اوین و خبرنگار سابق رادیو فردا، با انتشار پیامی اعلام کرد در اعتراض به دادرسی غیرمنصفانه پرونده‌اش اعتصاب غذا کرده است.

در بخشی از پیام رضا ولی‌زاده که توسط اعضای خانواده‌اش منتشر شده، این خبرنگار زندانی اعلام کرده است: «مردم باید بدانند که فرایند رسیدگی به پرونده زندانیان سیاسی، در کوتاه‌ترین زمان،

کاملاً شتاب‌زده و بدون کارشناسی کامل انجام شده و منجر به صدور احکام طولانی و ظالمانه می‌شود.»

بر پایه پیام رضا ولی‌زاده، او «تا زمانی که تمامی جوانب مطرح‌شده در روند بازجویی‌ها و جلسات دادگاه به صورت دقیق و مجدد بررسی نشود، به اعتصاب خود ادامه خواهد داد.»

شکایت مجدد دبیر هیات دولت مسعود پزشکیان از هیرش سعیدیان

سیدکامل تقوی‌نژاد، دبیر هیئت دولت، برای دومین بار پس از آغاز دوران ریاست جمهوری مسعود پزشکیان، از هیرش سعیدیان، روزنامه‌نگار اقتصادی، شکایت کرد.

هیرش سعیدیان با انتشار تصویر ابلاغیه ارسال شده برای این روزنامه‌نگار، در صفحه کاربری خود در ایکس از ثبت دومین شکایت سیدکامل تقوی‌نژاد، دبیر هیئت دولت پزشکیان، از او خبر داد. آقای سعیدیان در واکنش به این شکایت، خطاب به سیدکامل تقوی‌نژاد نوشت: «ظاهراً می‌خواهند انتقام وزیر نشدنشان را از ما بگیرند، در حالی که پرونده ۴۷۰۰ میلیارد تومانی ایشان (دوره مدیریت بانک سپه) در سیستم قضایی وجود دارد.»

در ابلاغیه ارسال شده برای هیرش سعیدیان، اتهام منتسب‌شده به این روزنامه‌نگار «توهین به اشخاص عادی، نشر اکاذیب و افترا و توهین به مقامات و مامورین» عنوان شده است.

مهرماه سال جاری (اکتبر ۲۰۲۴) نیز شعبه ۷ بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب تهران، هیرش سعیدیان با اتهام «نشر اکاذیب رایانه‌ای» موضوع شکایت سیدکامل تقوی‌نژاد احضار کرده بود.

گزارش جدید مای ساتو با استناد به گزارش سازمان DeFFI منتشر شد

گزارش جدید «مای ساتو»، حقوق‌دان و گزارش‌گر ویژه حقوق بشر سازمان ملل در امور ایران - که برای ارائه به نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد تهیه شده است - منتشر شد. خانم ساتو در این گزارش با استناد به گزارش سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، تداوم سرکوب آزادی بیان در ایران را نگران‌کننده توصیف کرد.

در گزارش جدید گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر در ایران، افزایش چشم‌گیر اعدام‌ها در سال ۲۰۲۴ محکوم شده، تبعیض گسترده علیه زنان مورد انتقاد قرار گرفته و نقض حقوق اقلیت‌های مذهبی و اتمیکی در ایران مستند شده است.

این گزارش دوره زمانی ژانویه ۲۰۲۴ تا دسامبر این سال (دی ۱۴۰۲ - دی ۱۴۰۳) را پوشش می‌دهد. در بند ۴۱ از صفحه ۹ از این گزارش ۲۱ صفحه‌ای، گزارش‌گر ویژه حقوق بشر سازمان ملل در امور ایران، با استناد به گزارش سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات، وضعیت سرکوب آزادی بیان در ایران را نگران‌کننده توصیف کرده است.

محمد علیمرادی، روزنامه‌نگار و مستندساز، به قتل تهدید شد

محمد علیمرادی، روزنامه‌نگار و مستندساز ساکن تبریز، از تهدید شدنش به قتل توسط افرادی که به نظر می‌رسد از ماموران نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی ایران هستند، خبر داد.

بر پایه ویدئویی کوتاه که توسط محمد علیمرادی در صفحه اینستاگرام‌اش منتشر شده، شخصی با ارسال پیام‌های تهدیدآمیز، این روزنامه‌نگار را با ادبیاتی مشابه ماموران امنیتی جمهوری اسلامی، تهدید به قتل کرده است. در فایل صوتی منتشرشده در صفحه محمد علیمرادی، شخص تهدید کننده به زبان ترکی آذربایجانی، این روزنامه‌نگار را متهم به «ایجاد تفرقه» و «تجزیه‌طلبی» می‌کند و در بخشی از فایل صوتی می‌گوید: «تو را شبانه نابود می‌کنیم. از این پس مراقب خودت باش. ما تو را تحت نظر داریم. در صورت ادامه رفتارهایت، مطمئن باش تو را شبانه نابود خواهیم کرد.»

محمد علیمرادی، روزنامه‌نگار و مستندساز اهل مرند است. مستندهای ویدئویی آقای علیمرادی تاکنون جوایز متعدد ملی و بین‌المللی دریافت کرده است. هرچند مشخص نیست، فرد تهدیدکننده آقای علیمرادی، منصوب به کدام نهاد امنیتی جمهوری اسلامی است؛ اما تهدید روزنامه‌نگاران مستقل در ایران برای ایجاد اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد، الگویی پرتکرار در این کشور است.

با امضای فرمان اجرایی دونالد ترامپ، رادیو فردا و صدای آمریکا در آستانه تعطیلی قرار گرفتند

دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا، با امضای یک فرمانی اجرایی، فعالیت هفت آژانس فدرال -از جمله «سازمان رسانه‌های جهانی ایالات متحده» (USAGM) که بر رادیو فردا و صدای آمریکا نظارت دارد- را محدود کرد.

رادیو فردا روز ۲۵ اسفند ۱۴۰۳ (۱۵ مارس ۲۰۲۵)، با انتشار خبری اعلام کرد، به دستور رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا، بودجه رادیو آزادی/رادیو اروپای آزاد قطع شده است. بر پایه این خبر، کارکنان صدای آمریکا نیز با دریافت ایمیلی از بخش منابع انسانی سازمان رسانه‌های جهانی آمریکا به «مرخصی اداری با حقوق و مزایای کامل» اعزام شده‌اند.

پنج روزنامه‌نگار و نویسنده آبادانی مجموعاً به بیش از ۱۰ سال زندان محکوم شدند

شعبه اول دادگاه انقلاب آبادان، ماندانا صادقی، فرزانه یحیی‌آبادی، آرش قلعه‌گلاب، کوروش کرم‌پور و رضا محمدی، روزنامه‌نگاران و نویسندگان آبادانی را مجموعاً به ۱۰ سال و ۹ ماه زندان محکوم کرد.

بر پایه حکم ابلاغ شده به ماندانا صادقی و آرش قلعه‌گلاب، این دو روزنامه‌نگار به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به سه سال و شش ماه و یک روز زندان و بابت اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه و ۱۶ روز زندان محکوم شدند. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، سه سال و شش ماه از حکم صادرشده قابل‌اجرا خواهد بود.

فرزانه زیلابی، وکیل پرونده، پیش‌تر درباره مصادیق اتهامات این دو روزنامه‌نگار گفته بود: «اتهامات وارد شده به ماندانا صادقی و آرش قلعه‌گلاب عمدتاً مرتبط با اخبار و تحلیل‌هایی است که درباره فاجعه ریزش متروپل و اعتراضات سال ۱۴۰۱ منتشر کرده‌اند.»

در این پرونده همچنین، کوروش کرم‌پور، دیگر روزنامه‌نگار و شاعر آبادانی، به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به دو سال زندان محکوم شده است. مصادیق اتهام آقای کرم‌پور، ارتباط با رسانه‌های مخالف جمهوری اسلامی اعلام شده است.

رضا محمدی، شاعر و منتقد ادبی و فرزانه یحیی‌آبادی، روزنامه‌نگار نیز در این پرونده هر کدام به اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی به سه ماه و یک روز زندان محکوم شده‌اند.

هیأت منصفه، متهمان تلاش برای ترور مسیح علی‌نژاد را مجرم شناخت

اعضای هیأت منصفه دادگاهی در نیویورک، رفعت امیروف و پولاد عمروف، متهمان پرونده تلاش برای ترور مسیح علی‌نژاد، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی ایرانی-آمریکایی را مجرم شناختند.

به گزارش نیویورک تایمز، در پایان دومین هفته از آغاز دادرسی پرونده تلاش دو مرد برای قتل مسیح علی‌نژاد، اعضای هیأت منصفه این افراد را مجرم شناختند. به گفته دادستان‌های این پرونده، رفعت امیروف و پولاد عمروف، سرکردگان یک گروه تبهکار روسی هستند که از سوی جمهوری اسلامی ایران برای ترور مسیح علی‌نژاد اجیر شده بودند. حکم نهایی این پرونده در سپتامبر سال جاری اعلام خواهد شد.

رسول گله‌بان، خبرنگار، به دادسرای ارومیه احضار شد

شعبه ۶ بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب ارومیه، رسول گله‌بان، مدیر کانال تلگرامی «ارومیه ۲۴» را به این نهاد احضار کرد.

بر پایه ابلاغیه منتشر شده در صفحه اینستاگرام رسول گله‌بان، این خبرنگار به «تبلیغ علیه نظام، توهین به اقوام ایرانی، تبلیغ و اشاعه فحشا و بی‌حجابی و همکاری با رسانه‌های معاند» متهم شده است.

ماموریت گزارشگر ویژه و کمیته حقیقت‌یاب تمدید شد

شورای حقوق بشر سازمان ملل با صدور قطعنامه‌ای ماموریت «مای ساتو»، گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر در ایران و کمیته حقیقت‌یاب این سازمان را برای یک سال دیگر تایید کرد.

قطعنامه شورای حقوق بشر سازمان ملل که روز ۱۴ فروردین ۱۴۰۴ (۳ آوریل ۲۰۲۵) با هدف بررسی وضعیت نقض موارد حقوق بشر در ایران در ژنو برگزار شد، با ۲۴ رأی موافق، ۸ رأی مخالف و ۱۵ رأی ممتنع تصویب شد.

در این قطعنامه، شورا ضمن محکومیت «نقض سیستماتیک حقوق بشر در ایران»، از جمهوری اسلامی خواست با پایان دادن به بحران مصونیت از مجازات ساختاری عاملان جنایت، همکاری کامل با گزارشگر ویژه و هیات حقیقت‌یاب مستقل سازمان ملل برای بررسی نقض حقوق بشر در ایران را تضمین کند.

هیات نظارت بر مطبوعات به روزنامه کیهان تذکر کتبی داد

هیات نظارت بر مطبوعات با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد که به دلیل «انتشار مطلبی خلاف مصالح ملی» به یک روزنامه تذکر داده است. هیات نظارت بر مطبوعات در اطلاعیه‌اش نامی از روزنامه‌ای که تذکر گرفته است نبرد؛ اما به نظر می‌رسد این روزنامه کیهان بوده است.

بر پایه اطلاعیه‌ای منتشر شده توسط هیات نظارت بر مطبوعات، این نهاد به دلیل «تخطی یک روزنامه از ماده ۶ قانون مطبوعات که به صراحت بر ممنوعیت انتشار مطالب علیه امنیت، حیثیت و منافع جمهوری اسلامی ایران در داخل یا خارج تأکید دارد، به مدیر مسئول آن تذکر رسمی داده است.»

روزنامه کیهان پیش‌تر با انتشار مطلبی در این رسانه خطاب به دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، نوشته بود: «همین روزهاست که به انتقام خون شهید سلیمانی چندتا گلوله توی کله پوکش شلیک بشه و ریق لعنت رو سر بکشه!»

ویدا ربانی از زندان اوین آزاد شد

ویدا ربانی، روزنامه‌نگار و زندانی سیاسی محبوس در زندان اوین، با پذیرش درخواست آزادی مشروط از زندان اوین آزاد شد.

پرتو برهان‌پور، وکیل ویدا ربانی، روز ۲۰ فروردین ۱۴۰۴ (۹ آپریل ۲۰۲۵) با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش از آزادی موکلش خبر داد. خانم برهان‌پور نوشت: «ویدا ربانی، روزنامه‌نگار زندانی با صدور حکم آزادی مشروط، امروز بیستم فروردین ماه از زندان اوین آزاد شد.»

ویدا ربانی روزنامه‌نگار و فعال سیاسی، روز ۲۴ سپتامبر ۲۰۲۲ (۲ مهر ۱۴۰۱)، همزمان با تداوم اعتراضات زن، زندگی، آزادی در این سال، در تهران بازداشت شد. او در این پرونده توسط شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری، از بابت اتهام «اجتماع و تبانی برای امنیت کشور»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به پنج سال حبس و به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ از این قانون، به ۱۵ ماه حبس محکوم شد. این حکم با صدور بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» در بهمن ۱۴۰۱، مشمول این بخشنامه قرار گرفت.

ویدا ربانی، محکومیتی دیگر نیز در ارتباط با اعتراض به شلیک سپاه پاسداران به هواپیمای PS752 داشت. جولای ۲۰۲۲ (مرداد ۱۴۰۱)، شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران، این روزنامه‌نگار را از بابت اتهام «توهین به مقدسات»، موضوع ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی، به پنج سال، به اتهام «اجتماع و تبانی به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت کشور»، موضوع ماده ۶۱۰ از این قانون، به چهار سال، از بابت اتهام «فعالیت تبلیغی علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هشت ماه و به اتهام «اخلال در نظم عمومی»، موضوع ماده ۶۱۸ از این قانون، به هشت ماه حبس محکوم کرد. دادگاه دو سال از حکم قابل‌اجرا در این پرونده را تعلیق کرد.

همچنین دادگاه ویدا ربانی را تا پنج سال از فعالیت حرفه‌ای اعم از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی و فعالیت سیاسی محروم کرد. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی و بر پایه تعلیق شدن دو سال از حکم زندان قابل‌اجرا در این پرونده، سه سال از حکم زندان صادرشده علیه ویدا ربانی قابل‌اجرا بود.

دادگاه مطبوعات؛ چهار رسانه مجرم شناخته شدند

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، در اولین جلسه دادگاه مطبوعات برگزار شده در سال ۱۴۰۴، مدیران مسئول روزنامه‌های شرق، ابتکار، پایگاه خبری نبض بازار و خبرگزاری فارس را مجرم شناختند.

به گفته اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، «اتهام پیام تیرانداز، مدیر مسئول خبرگزاری فارس، افشای اسرار دیگری (انتشار عکس کارت ملی) موضوع شکایت محمد شجری در تیترا خبر «اتفاق عجیب در تیم فوتسال؛ جعل کارت بازیکن تیم ملی»، اتهام محمدعلی وکیلی، مدیر مسئول روزنامه ابتکار، پخش شایعات موضوع شکایت معاون دادستان و اتهام محمدرضا خلیلی، مدیر مسئول پایگاه خبری نبض بازار، نشر مطالب خلاف واقع موضوع شکایت رضا کهنوجی است که هیات منصفه پس از شنیدن دفاعیات متهمان و بررسی پرونده‌ها، آنان را مجرم اما مستحق تخفیف شناختند.»

سخنگوی هیات منصفه دادگاه مطبوعات همچنین درباره پرونده تشکیل شده علیه روزنامه شرق گفت: «امروز پرونده روزنامه شرق بررسی شد که اعضای هیات منصفه به اتفاق آراء مهدی رحمانیان، مدیر مسئول این روزنامه را مجرم شناختند و مستحق تخفیف ندانستند.»

به گفته نصراللهی، رأی دادگاه رسیدگی به پرونده اتهام‌های مدیران مسئول روزنامه‌های شرق، ابتکار، پایگاه خبری نبض بازار و خبرگزاری فارس که به ریاست قاضی جواهری در شعبه یک برگزار شد، متعاقباً صادر خواهد شد.

مذاکرات ایران و آمریکا در رم؛ اعلام جرم دادستانی علیه دو فعال رسانه‌ای در تهران

همزمان با تداوم دور جدید مذاکرات ایران و آمریکا، دادستانی تهران علیه دو مدیر مسئول رسانه به‌دلیل اظهار نظر انتقادی درباره این مذاکرات اعلام جرم کرد.

میزان، خبرگزاری رسمی قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران، روز ۳۰ فروردین ۱۴۰۴ (۱۹ آپریل ۲۰۲۵)، با انتشار خبری اعلام کرد: «برخی اظهارات سخیف در فضای مجازی که از سوی مدیران دو رسانه ابراز شده بود منجر به اعلام جرم علیه این افراد شد. این اظهارات طی روزهای گذشته انجام و منجر به اعلام جرم علیه آنها شده است.»

میزان در خبر خود نامی از فعالان رسانه‌ای که دادستانی تهران علیه آنها اعلام جرم کرده است، نبرد. با این وجود، خبرگزاری فارس، نزدیک به سپاه پاسداران جمهوری اسلامی، با انتشار خبری در این ارتباط این دو فعال رسانه‌ای را مصطفی فقیهی مدیرمسئول وبسایت «انتخاب» و سجاد عابدی، مدیر کانال تلگرامی «تلخند سیاسی و اجتماعی» معرفی کرد.

دادگاه مطبوعات؛ ایرنا و اصلاحات نیوز مجرم شناخته شدند

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، فرنوش نصرالله‌زاده، مدیر مسئول وبسایت اصلاحات نیوز و علی نادری، مدیرعامل سابق خبرگزاری ایرنا را در پرونده‌هایی جداگانه مجرم شناختند.

ایرنا روز دوشنبه یک اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۱ آپریل ۲۰۲۵)، با انتشار خبری به نقل از اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی نوشت، دادگاه مطبوعات، علی نادری، مدیرعامل سابق خبرگزاری دولتی ایرنا و عمار کلانتری، خبرنگار این رسانه را به اتهام «توهین، افترا و نشر اکاذیب» موضوع شکایت محسن مجتهدزاده، مجرم شناختند؛ اما با رای اعضای هیات منصفه مستحق تخفیف معرفی کردند.

خبرگزاری ایرنا، آذر ۱۴۰۲، با انتشار گزارشی با تیتر «هوش مصنوعی یک سخنران، رکورد فیک نیوز را شکست»، منتقد سخنان آخوند محسن مجتهدزاده شده بود و او را متهم به بیان دروغ کرده بود.

به گفته اکبر نصراللهی، اعضای هیات منصفه روز دوشنبه پرونده شکایت رضا تقی‌پور، نماینده مجلس شورای اسلامی، از اصلاحات نیوز را نیز بررسی کرد و رای به مجرم بودن مدیر مسئول این رسانه داد. فرنوش نصرالله‌زاده، در این پرونده به «نشر اکاذیب» متهم شده است.

اصلاحات نیوز خرداد ۱۴۰۱ با انتشار خبری با تیتر «تقی‌پور: طرح صیانت اجرا شود تا رسانه نتواند هر چیزی را به صورت شفاف در اختیار افکار عمومی قرار دهد»، سخنانی را به تقی‌پور نسبت داده بود که این نماینده مجلس آن را غیر واقعی معرفی کرده است.

«تذکر جدی» به چند روزنامه‌نگار به دلیل انتقاد از محمدرضا عارف

پلیس امنیت، شماری از روزنامه‌نگاران و کاربران فعال در شبکه اجتماعی ایکس را به دلیل انتشار مطالبی انتقادی از محمدرضا عارف، معاون اول رئیس جمهور ایران، احضار کرد.

مازیار خسروی، سردبیر وبسایت فراز روز یک اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۱ آپریل ۲۰۲۵)، با انتشار تصویری از محمدرضا عارف و پسرش در صفحه کاربری خود در ایکس، اعلام کرد: «امروز تنی چند از روزنامه‌نگاران و فعالان توییتری به پلیس امنیت احضار شدند و به آنان در مورد مطالبی که در فضای مجازی در انتقاد از محمد رضا عارف نوشته بودند تذکر جدی داده شد.»

احضار به پلیس امنیت و تهدید شدن روزنامه‌نگاران به دلیل انتقاد از محمدرضا عارف، آخرین نمونه از سلسله محدودیت‌هایی است که معاون اول رئیس جمهور علیه رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران اعمال کرده است. دی ۱۴۰۳، به دلیل حضور محمدرضا عارف در افتتاحیه نمایشگاه «تلکام ۱۴۰۳»، از حضور خبرنگاران حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات در این مراسم جلوگیری شد. مسئولان

برگزاری تلکام ۱۴۰۳، «پرتوکل‌های نهاد ریاست جمهوری» را عامل ممانعت از حضور روزنامه‌نگاران در مراسم حوزه تخصصی آنها اعلام کردند.

شهریور ۱۴۰۳ نیز پس از واکنش برانگیز شدن انتشار عکس حضور پسر محمدرضا عارف در جلسه معارفه وزیر صنعت، معدن و تجارت (صمت) در دولت چهاردهم، شماری از خبرنگاران با انتشار پست‌هایی در شبکه‌های اجتماعی از برگزاری مراسم معارفه ستار هاشمی، وزیر ارتباطات، بدون حضور خبرنگاران خبر دادند. آنها نوشتند جلوگیری از حضور خبرنگاران در این جلسه به دستور محمدرضا عارف انجام شده است.

با شکایت دیوان محاسبات کشور، حسن عباسی، خبرنگار، احضار شد

شورای حل اختلاف مجتمع شماره ۳۵ تهران، در پی شکایت دیوان محاسبات کشور، حسن عباسی، خبرنگار را احضار کرد.

بر پایه ابلاغیه ارسال شده برای حسن عباسی، این خبرنگار باید روز ۸ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۸ آوریل ۲۰۲۵) به شعبه ۳۵۰۱ شورای حل اختلاف مجتمع شماره ۳۵ تهران مراجعه کند. این پرونده در پی شکایت دیوان محاسبات کشور علیه آقای عباسی گشوده شده است. در این پرونده این خبرنگار به «نشر اکاذیب» متهم شده است.

حسن عباسی با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش، نوشته است که دلیل شکایت دیوان محاسبات کشور انتقاد این خبرنگار از «استخدام‌های سفارشی و دادن سمت کیلویی در دیوان محاسبات، از جمله پسر و داماد رئیس کمیسیون اصل نود و دیگر موارد مشابه» است.

تفتیش خانه و ضبط تلفن همراه محمد پارسی، فعال رسانه‌ای

ضابطین قضایی، صبح روز ۲ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۲ آوریل ۲۰۲۵)، پس از ورود به خانه محمد پارسی، خانه این فعال رسانه‌ای را تفتیش و تلفن همراه او را ضبط کردند.

محمد پارسی با اعلام این خبر در کانال تلگرامی خود نوشت: «ساعت ۷ صبح امروز هفت مامور امنیتی دادستانی تهران با حکم قضائی دادسرای فرهنگ و رسانه در پشت درب آپارتمان حضور یافته و ابتدا خود را مامور شهرداری معرفی نموده و با ورود به منزل اقدام به تفتیش منزل و ضبط و بررسی تلفن همراه و لوازم الکترونیکی کردند.»

حبس در شرایط غیر انسانی؛ گزارشی از آخرین وضعیت نسرين حسنی در زندان بجنورد

نسرين حسنی، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول هفته‌نامه سیاحت شرق، در دومین سال از زمان آغاز دوران محکومیت، بدون رعایت اصل تفکیک جرائم و در شرایط غیر انسانی در زندان بجنورد محبوس است.

به گزارش دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، نسرين حسنی که ۱۵-مین ماه از دوران محکومیت خود را در زندان سپری می‌کند، کماکان بدون رعایت اصل تفکیک جرائم و به همراه محکومان جرائم عمومی در زندان بجنورد نگهداری می‌شود.

به گفته منبعی که با دفای (DeFFI) گفت‌وگو کرده است، زندان بجنورد فاقد حداقل شرایط زیست انسانی است، وضعیت بهداشتی در این زندان مناسب نیست، نبود امکانات پزشکی تهدیدی نگران‌کننده علیه زندانیان است و رفتارهای سلیقه‌ای و فراقانونی مقام‌های قضایی بجنورد و سازمان زندان‌ها تحمل دوران محکومیت را برای زندانیان دشوار کرده است.

امید فراغت، روزنامه‌نگار، به دادسرای کرج احضار شد

شعبه ۷ بازپرسی دادسرای عمومی و انقلاب کرج، امید فراغت، روزنامه‌نگار ساکن این شهر را احضار کرد.

بر پایه ابلاغیه ارسال شده برای امید فراغت، این روزنامه‌نگار، در پرونده‌ای جدید متهم به «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی شده است. آقای فراغت با انتشار این خبر در صفحه کاربری خود در ایکس نوشته است که طی پنج روز آینده باید خود را به‌همراه «ضامن معتبر» به این نهاد قضایی مراجعه کند.

انفجار در بندر عباس؛ اعلام جرم علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها توسط دادستانی تهران

دادستانی تهران علیه شماری از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که اقدام به انتشار اخبار و گزارش‌هایی درباره انفجار در بندر رجایی کرده بودند، اعلام جرم کرد. شماری دیگری از رسانه‌ها و فعالان رسانه‌ای نیز «تذکر» گرفتند.

میزان، مرکز رسانه‌ای قوه قضاییه، روز یک‌شنبه ۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۷ آوریل ۲۰۲۵)، خبر داد که دادستانی تهران علیه شماری از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها اعلام جرم کرده است. به نوشته میزان، شمار دیگری از رسانه‌ها و فعالان رسانه‌ای نیز «تذکر» (تهدید به برخورد قضایی و امنیتی) گرفتند.

خبرگزاری قوه قضاییه «انتشار مطالب خلاف واقع» را دلیل تشکیل پرونده و اعلام جرم علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها اعلام کرد.

روز گذشته نیز تنها ساعتی پس از انفجاری مهیب در بندر رجایی در استان بوشهر که به زخمی و کشته شدن صدها شهروند ایرانی منجر شد، دادستانی تهران با انتشار اطلاعیه‌ای ضمن تهدید روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها نوشته بود: «فعالان فضای مجازی و رسانه‌ها از پرداختن به موضوعاتی که امنیت روانی جامعه را مخدوش می‌کند، پرهیز کنند.»

دادگاه مطبوعات؛ جلسه رسیدگی به شکایت از سه رسانه برگزار شد

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی با برگزاری جلسه‌ای پرونده‌های جداگانه شکایت از خبرگزاری فارس، پایگاه‌های خبری انصاف‌نیوز و پایگاه خبری رجانیوز را بررسی کردند.

اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، روز دوشنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۸ آپریل ۲۰۲۵)، در گفت‌وگو با رسانه‌ها اعلام کرد، اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی با بررسی پرونده شکایت از علی‌اصغر شفیعیان، مدیر مسئول انصاف‌نیوز و ناصر رضوی، مامور سابق وجاه، که اقدام به مصاحبه با این رسانه کرده بود، متهمان را مجرم شناختند و مستحق تخفیف ندانستند. این پرونده به دلیل انتشار یادداشتی با عنوان «ترور اخیر ارتباطی با منافقین نداشت» علیه انصاف‌نیوز و ناصر رضوی گشوده شده بود. این گزارش بهمن‌ماه ۱۴۰۳، پس از جان‌باختن قاضی رازینی و قاضی مقیسه در حمله‌ای مسلحانه، منتشر شده بود.

به گفته اکبر نصراللهی، در جلسه روز دوشنبه پرونده شکایت از پیام تیرانداز، مدیر مسئول خبرگزاری فارس، موضوع شکایت رضا جواهرفروش مالک صنایع انسی ماکارون نیز برگزار شد. این پرونده به دلیل انتشار گزارشی با عنوان «اتهام فساد صدها میلیاردی؛ از قراردادهای جعلی تا بالا کشیدن چک‌های تسهیلات» در آبان ۱۴۰۱، علیه این رسانه گشوده شده بود. پیام تیرانداز در این پرونده به «نشر اکاذیب، افترا و توهین» متهم بود.

همزمان در سومین پرونده بررسی شده در روز دوشنبه، پرونده اعلام جرم دادستانی علیه علی‌رضا سلیمانی، مدیر مسئول رجانیوز، به اتهام «نشر مطالب خلاف واقع» به دلیل انتشار گزارشی در تاریخ هشتم اسفند ۱۴۰۳ بررسی شد.

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، پیام تیرانداز، مدیر مسئول خبرگزاری فارس و علی‌رضا سلیمانی، مدیر مسئول رجانیوز، را در پرونده‌های گشوده شده علیه آنها مجرم ندانستند.

سیم‌کارت هیرش سعیدیان، خبرنگار، قطع شد

در الگویی پرتکرار که طی ماه‌های گذشته با شیبی تند افزایش یافته است، سیم‌کارت هیرش سعیدیان، خبرنگار ساکن تهران، با حکم دادسرای جرائم رایانه‌ای، قطع شد.

هیرش سعیدیان، با انتشار تصویر پیامک ارسال شده برای این روزنامه‌نگار، در صفحه ایکس خود از قطع شدن سیم‌کارت‌اش خبر داد. در این پیامک نوشته است که سیم‌کارت تلفن همراه هیرش سعیدیان به درخواست شعبه ۲ کیفری دادسرای ناحیه ۳۱ (رسانه و رایانه) قطع شده است. در این پیامک از این روزنامه‌نگار درخواست شده است که برای رفع قطعی سیم‌کارت به این نهاد قضایی مراجعه کند.

دیده‌بان ایران پس از ۴۰ روز رفع فیلتر شد

وب‌سایت خبری-تحلیلی دیده‌بان ایران که به دستور «کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه» فیلتر شده بود، روز ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۳۰ آوریل ۲۰۲۵)، پس از ۴۰ روز رفع فیلتر شد.

سعید سیف، مدیر مسئول دیده‌بان ایران، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش در ایکس، درباره دلیل فیلتر شدن وب‌سایت دیده‌بان ایران نوشت: «ماجرای فیلترینگ اسفند ماه به گفت‌وگوی ما با محسن رفیق‌دوست مرتبط بود.»

این دومین بار در یک سال گذشته است که وب‌سایت دیده‌بان ایران توسط کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه از دسترس مخاطبان خارج و پس از مدتی رفع فیلتر می‌شود. دیده‌بان ایران از روز ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۳۰ آوریل ۲۰۲۴)، نیز به مدت ۲۲ روز فیلتر شده بود. طی این مدت یک‌بار سعید سیف و یک‌بار دیگر نیز مهرداد آلادین، خبرنگار دیده‌بان ایران، بازداشت موقت را تجربه کردند.

تداوم اقدامات فراقانونی علیه رضا ولی‌زاده، خبرنگار زندانی

سازمان اطلاعات سپاه در اقدامی فراقانونی با عدم تحویل مدارک شناسایی رضا ولی‌زاده به خانواده‌اش، مانع از صدور وکالت‌نامه از سوی این خبرنگار زندانی شده است. این اقدام سازمان اطلاعات سپاه موجب شده است که خانه رضا ولی‌زاده در شهر پراگ، پایتخت جمهوری چک، در معرض مصادره توسط بانک قرار گیرد.

رضا ولی‌زاده روز ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۴می ۲۰۲۵) در پیامی از زندان اوین که از طریق نزدیکان این خبرنگار ایرانی-آمریکایی در اختیار دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) قرار گرفته است، اعلام کرد، سازمان اطلاعات سپاه با مانع تراشی بر سر راه صدور وکالت‌نامه کاری کرده است تا بدهی‌های بانکی این خبرنگار در شهر پراگ به جایی برسد که خانه‌اش به زودی در معرض مصادره از سوی بانک قرار گیرد.

به گفته این خبرنگار پیشین رادیو فردا، سازمان اطلاعات سپاه ابتدا به مدت سه ماه مانع از صدور وکالت‌نامه شد و اکنون بیش از دو ماه است که با خودداری از تحویل شناسنامه این زندانی به خانواده‌اش مانع از انجام امور مربوط به ترجمه و ارسال وکالت‌نامه به شهر پراگ می‌شود.

تذکر کتبی و تشکیل پرونده قضایی علیه روزنامه هم‌میهن

هیات نظارت بر مطبوعات به روزنامه هم‌میهن به دلیل انتشار یادداشتی تحلیلی درباره تاثیر حمله حوثی‌های یمن به اسرائیل، تذکر کتبی داد و پرونده این رسانه را برای دادرسی به قوه قضاییه ارسال کرد.

هیات نظارت بر مطبوعات با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «تیترا منتشر شده در روزنامه هم‌میهن، اثر شلیک بر مذاکرات» سوای از اینکه با متن مطلب سنخیت ندارد، بازتاب‌دهنده و تکرار روایت جعلی و ادعای بی‌اساس رژیم صهیونیستی، یادآور دوقطبی نادرست دیپلماسی و میدان و انداختن توپ توقف مذاکرات در زمین ایران است، در حالی که میدان و دیپلماسی در هماهنگ‌ترین وضعیت خود به سر می‌برند و دلیل اصلی وقفه در مذاکرات نیز، ناهماهنگی‌ها و تناقضات در طرف آمریکایی است.»

در بخش دیگری از اطلاعیه هیات نظارت بر مطبوعات آمده است: «با توجه به تخلف صورت‌گرفته در انتخاب تیترا یاد شده که ناقض توصیه‌ها و ملاحظات و مصالح امنیت ملی است و پیام نادرست و مخربی که در شرایط حساس کنونی به خارج از مرزها مخابره می‌کند، هیات نظارت بر مطبوعات ضمن بررسی دقیق موضوع، اقدام به صدور تذکر کتبی و ارجاع پرونده به مرجع قضایی کرده است.»

پس از حمله خسارت‌بار موشکی حوثی‌های یمن به فرودگاه بن‌گوریون در اسرائیل، روزنامه هم‌میهن با انتشار یادداشتی با عنوان «اثر شلیک بر مذاکرات»، اقدام به تحلیل نتایج درگیری نظامی حوثی‌های یمن با اسرائیل بر مذاکرات ایران و آمریکا پرداخته بود.

اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل، برای اجرای حکم زندان بازداشت شد

ضابطین قضایی، اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل را برای اجرای حکم زندان بازداشت و به زندان مرکزی کرج منتقل کردند.

روز یکشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۲۰۲۵م)، اژدر پیری پس از بازداشت توسط ضابطین قضایی به زندان مرکزی کرج منتقل شد. هه‌نگاو با انتشار این خبر نوشت، بازداشت آقای پیری برای اجرای حکم یک سال زندان صادرشده علیه او انجام شده است.

پیش‌تر شعبه سوم دادگاه انقلاب کرج، اژدر پیری را به اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال زندان و دو سال منع از فعالیت در فضای مجازی محکوم کرده است.

پرونده‌سازی اطلاعات سپاه علیه پرویز یاری، پژوهشگر سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات

در پی شکایت سازمان اطلاعات سپاه، قوه قضاییه جمهوری اسلامی پرونده‌ای با اتهاماتی سنگین را علیه پرویز یاری، روزنامه‌نگار و پژوهشگر ارشد سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، تشکیل داد.

شعبه اول دادگاه انقلاب زنجان، در این پرونده پژوهشگر سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) را دست‌کم با سه اتهام، بر اساس ماده ۴۹۸ قانون مجازات اسلامی به «تشکیل جمعیت غیر قانونی و تبانی برای برهم زدن امنیت کشور»، بر اساس ماده ۵۰۸ از این قانون به «همکاری با دول متخاصم» و بر اساس ماده ۵۰۰ از قانون مجازات اسلامی به «تبلیغ علیه نظام» متهم کرده است؛ اتهاماتی پر ابهام و سنگین که قاضی با استناد به آن می‌تواند پرویز یاری را به بیش از ۲۰ سال زندان محکوم کند.

این پرونده که در پی شکایت سازمان اطلاعات سپاه علیه پرویز یاری گشوده شده، شامل موارد متعددی از نقض حقوق پژوهشگر دفاعی است. به‌رغم بیش از دو ماه دادرسی پرونده در دادسرا، هیچ‌گونه احضاریه‌ای برای پرویز یاری ارسال نشده است، پس از انتقال پرونده به شعبه اول دادگاه انقلاب زنجان نیز با وجود بارها مراجعه، قاضی پرونده کماکان اجازه دسترسی وکیل به محتویات پرونده برای تهیه دفاعیه را نمی‌دهد.

این پرونده‌سازی آشکار که در شرایطی پر ابهام و بدون رعایت قواعد دادرسی منصفانه در حال رسیدگی است، اولین اقدام اطلاعات سپاه و قوه قضاییه جمهوری اسلامی علیه سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات و پژوهشگر آن نیست. آقای یاری ازجمله روزنامه‌نگاران ایرانی است که پیش‌تر نیز پرونده‌سازی‌ها، آزارها و تهدیدهای نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی را تجربه کرده است.

سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، با اعلام حمایت از پرویز یاری، پرونده گشوده شده علیه پژوهشگر ارشد این سازمان را یکی از مصادیق تلاش‌های سازمان‌یافته جمهوری اسلامی برای به سکوت واداشتن روزنامه‌نگاران و مختل کردن اطلاع‌رسانی آزاد می‌داند. دَفای از قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران می‌خواهد، اجازه دسترسی وکیل آقای یاری به محتویات و مصادیق پرونده را بدهد، مانع از اعمال نفوذ سازمان اطلاعات سپاه در دادرسی پرونده شود، پرونده را برای رسیدگی در اختیار دادگاه صالح (دادگاه مطبوعات) قرار دهد و دادگاه را به شکل علنی و با حضور هیات منصفه برگزار کند.

تداوم تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران اپوزیسیون

پلیس بریتانیا اعلام کرد، یکی از اهداف سه شهروند ایرانی که پیش‌تر در این کشور بازداشت شده بودند، پایش و شناسایی با هدف یافتن خبرنگاران مرتبط با تلویزیون ایران اینترنت‌نشال بوده است.

وزیر کشور بریتانیا نیز روز ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۷ می ۲۰۲۵) در واکنش به اتهامات مطرح شده علیه سه شهروند ایرانی بازداشت شده در این کشور، با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: «پلیس تایید کرده است که کشور خارجی مورد اشاره در این اتهامات، ایران است و ایران باید بابت اقدامات‌اش پاسخگو باشد.»

مصطفی سپهوند، فرهاد جوادی‌منش و شاپور نوری قلعه‌علیخانی، سه شهروند ایرانی هستند که پس از بازداشت توسط پلیس بریتانیا متهم به همکاری با دستگاه اطلاعاتی جمهوری اسلامی و مشارکت در برنامه‌ریزی برای اقدامات خشونت‌آمیز شده‌اند.

دادگاه مطبوعات؛ سه پرونده مطبوعاتی رسیدگی شد

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، پس از رسیدگی به پرونده‌های شکایت از پایگاه خبری «نمایندگان ما»، خبرگزاری «ایرنا» و پایگاه خبری «انصاف نیوز»، همزمان با صدور قرار مجرمیت علیه مدیر مسئول نمایندگان ما، دو رسانه دیگر را تبرئه کردند.

اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، روز ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۱۹ می ۲۰۲۵)، به خبرگزاری ایرنا گفت، اعضای هیات منصفه، محمدرضا اخوان نیل‌چی، مدیر مسئول پایگاه خبری نمایندگان ما را در پرونده شکایت ابراهیم خانی‌دمنه، به اتهام «نشر اکاذیب و مطالب خلاف واقع» مجرم شناختند و مستحق تخفیف ندانستند.

این پرونده پس از انتشار خبری با عنوان «انتصاب مشکوک توسط منتخب مجلس دوازدهم؛ فرد خلع لباس شده، رئیس سازمان تبلیغات اسلامی فریدن شد»، علیه پایگاه خبری نمایندگان ما تشکیل شده بود.

روز دوشنبه همچنین، اعضای هیات منصفه پس از بررسی شکایت‌های جداگانه از خبرگزاری ایرنا و پایگاه خبری انصاف نیوز، این دو رسانه را مجرم ندانستند. انصاف نیوز پس از انتشار یادداشتی با عنوان «عامل ترور دو قاضی از منافقین بود؟»، به قلم احمد حیدری، متهم به «نشر اکاذیب و مطالب خلاف واقع»، موضوع شکایت معاون دادستان شده بود.

علی نادری بلداجی، مدیر عامل سابق خبرگزاری ایرنا نیز با شکایت شرکت «راهکار فناوری نوین نوین» به دلیل انتشار خبری با عنوان «یک بام و دو هوای صراف‌های رمز ارز»، به «نشر اکاذیب» متهم شده بود.

به گفته اکبر نصراللهی، رای دادگاه رسیدگی به پرونده اتهامات محمدرضا اخوان نیلچی، علی اصغر شفیعیان، احمد حیدری و علی نادری بلداجی که به ریاست قاضی «کریمی» در شعبه ۹ دادگاه کیفری یک برگزار شد، متعاقباً صادر خواهد شد.

محکومیت بهمن بابازاده به جزای نقدی با شکایت معاونت هنری وزارت ارشاد

دادگاه تجدید نظر استان تهران، بهمن بابازاده، خبرنگار حوزه موسیقی را به پرداخت جزای نقدی محکوم کرد. این پرونده در پی شکایت معاونت هنری وزارت ارشاد علیه بهمن بابازاده تشکیل شده بود.

بهمن بابازاده با انتشار تصویر حکم صادر شده از سوی شعبه اول دادگاه تجدید نظر استان تهران، اعلام کرد، دادگاه او را به پرداخت ۵۰ میلیون تومان جزای نقدی محکوم کرده است. این پرونده در پی انتشار توییتی انتقادی از سوی این خبرنگار درباره انتصاب «نادره رضایی»، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی علیه بهمن بابازاده تشکیل شده بود.

بابازاده پیش از انتصاب نادره رضایی به سمت معاونت هنری وزارت ارشاد در دولت مسعود پزشکیان، در صفحه کاربری خود در ایکس، نوشته بود: «نادره رضایی بدون رزومه فرهنگی و حواشی رنگارنگ در آستانه دریافت حکم - خطر در انتصاب معاونت هنری وزارت ارشاد.»

افشاگری رضا ولی‌زاده، خبرنگار زندانی، از توطئه اطلاعات سپاه علیه خبرنگاران خارج از ایران

رضا ولی‌زاده، خبرنگار ایرانی-آمریکایی، با انتشار پیامی از داخل زندان، از پروژه امنیتی اطلاعات سپاه علیه خبرنگاران خارج از ایران خبر داد.

رضا ولی‌زاده در پیامی از زندان اوین که از طریق نزدیکان این خبرنگار سابق رادیو فردا در اختیار دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) قرار گرفته است، اعلام کرد، یکی از دلایلی که باعث بازداشت او از سوی سازمان اطلاعات سپاه شد، خودداری این خبرنگار از پذیرفتن پیشنهادی بود که طی آن سپاه از او خواسته بود که روزنامه‌نگاران ایرانی خارج از کشور را متقاعد کند که به کشور بازگردند. به گفته رضا ولی‌زاده، بر پایه پیشنهاد سازمان اطلاعات سپاه، او در ازای دریافت مبلغ قابل توجهی از این نهاد باید با فریب دادن همکارانش در رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از ایران، آن‌ها را به داخل کشور می‌کشاند.

رضا ولی‌زاده در ادامه این پیام، بخش دیگری از توطئه اطلاعات سپاه علیه خبرنگاران رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور را افشا کرد. به گفته ولی‌زاده، درخواست دیگر سازمان اطلاعات سپاه از او ارائه اطلاعاتی درباره ساختار اداری و کاری در رادیو اروپای آزاد و بخش فارسی آن از جمله تعداد کارکنان، نام و سمت آن‌ها، سلسله مراتب اداری و کاری و حتی نقشه ساختمان رادیو فردا بوده است.

بر پایه گفته‌های رضا ولی‌زاده -که اکنون در حال تحمل ۱۰ سال حبس صادر شده علیه او در زندان اوین است- این روزنامه‌نگار ایرانی آمریکایی پس از رد همه پیشنهادهای اطلاعات سپاه از جمله تاسیس یک رسانه تحت حمایت این نهاد، پس از احضار به ساختمانی در حوالی فلکه دوم نیروی هوایی در شرق تهران بازداشت شده است.

تشکیل پرونده قضایی علیه مرضیه حسینی با شکایت مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم

در پی شکایت عادل پیغامی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، دادسرای این شهرستان با تشکیل پرونده قضایی علیه مرضیه حسینی، این روزنامه‌نگار اقتصادی را احضار کرد.

بر پایه تصویر ابلاغیه منتشر شده توسط مرضیه حسینی، این روزنامه‌نگار باید به شعبه اول دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان قشم مراجعه کند. خانم حسینی در واکنش به تشکیل پرونده قضایی علیه خود، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش خطاب به مسعود پزشکیان نوشت: «آقای رئیس‌جمهور، نتیجه حمایت‌تان از مدیرعامل متخلف سازمان منطقه آزاد قشم را مشاهده کنید. عادل پیغامی در حال چپاول سرمایه‌های ملی و آسیب به ظرفیت‌های قشم است و با افشای بخشی از این فساد، متوسل به شکایت و فرار روبه جلو شده. بازی با سرنوشت مردم تا کجا ادامه دارد؟»

پرونده افشای فیش‌های نجومی مدیران منابع طبیعی؛ الهه موسوی به دادسرای ساری احضار شد

با شکایت پنج تن از مدیران سازمان منابع طبیعی از الهه موسوی، روزنامه‌نگار و دو تن دیگر از فعالان محیط زیست، دادسرای عمومی و انقلاب ساری علیه این سه فعال محیط زیست پرونده قضایی تشکیل داد.

به گزارش اسکان نیوز، در پی آغاز کارزاری با عنوان «رسیدگی به فیش‌های نجومی مدیران سازمان منابع طبیعی» توسط الهه موسوی، روزنامه‌نگار محیط زیست، الهام فریدونی، کارشناس ارشد ارزیابی و آمایش سرزمین و حنیف‌رضا گلزار، کارشناس ارشد خاک و آب، پنج تن از مدیران اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران-ساری از این فعالان محیط زیست شکایت کردند.

در پی این شکایت که با عنوان «جعل امضا» و ایجاد تشکیک در تعداد امضاهای جمع‌آوری‌شده علیه الهه موسوی و همکارانش ثبت شد، ابتدا با حکم قضایی این کارزار را مسدود کردند و سپس دادسرای عمومی و انقلاب ساری علیه این شهروندان پرونده قضایی تشکیل داد. الهه موسوی، الهام فریدونی و حنیف‌رضا گلزار، اکنون به دادسرا احضار شده‌اند.

عنوان شکایت پنج مدیر اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران-ساری، «جعلی بودن پنج امضا از ۵۷۰۰ امضایی است که در این کارزار به ثبت رسیده است». اسکان‌نیوز نوشته است که ثبت این شکایت «بهانه‌ای برای مسدود کردن کارزار رسیدگی به فیش‌های نجومی و بایگانی شدن و فراموشی آن بوده است تا پرونده این کارزار به هیأت دولت نرود و مورد بررسی تیم بازرسی ریاست جمهوری قرار نگیرد.»

تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران؛ این بار کارمندان بی‌بی‌سی فارسی

بی‌بی‌سی با انتشار بیانیه‌ای با ابراز «نگرانی شدید از آزار و اذیت خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی و خانواده‌های آنها»، از مقامات ایران خواست «فوراً به این کارزار ارباب پایان دهند و از تهدید، خشونت و آزار روانی خبرنگاران دست بردارند.»

در بخشی از بیانیه‌ای که در وبسایت بی‌بی‌سی فارسی منتشر شده، آمده است: «در ماه‌های اخیر، آزار و اذیت خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی در بریتانیا و خانواده‌های آنان در ایران، به طرز نگران‌کننده‌ای شدت یافته است. این کارزار ارباب که توسط مقامات ایران سازماندهی شده، بیش از پیش گسترده‌تر و شدیدتر شده است.»

بر پایه بیانیه بی‌بی‌سی «خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی در کنار دیگر خبرنگاران ایرانی مقیم بریتانیا و سایر نقاط جهان با تهدیدهای جدی فرامرزی مقامات ایرانی مواجه هستند. این تهدیدها به‌طور

مداوم شامل خانواده‌های آنان در ایران نیز شده است و آن‌ها نیز هدف کارزار مستمر تهدید و ارباب قرار داشته‌اند. اما بی‌بی‌سی اکنون شاهد افزایش بازجویی‌های خودسرانه، ممنوع‌الخروجی، توقیف گذرنامه، تهدید به مصادره اموال است که نشان‌دهنده تشدید نگران‌کننده این روند است.»

تشکیل پرونده قضایی علیه مرضیه محمودی به دلیل اطلاع‌رسانی درباره کمبود روغن در بازار

دادسرای فرهنگ و رسانه تهران، علیه مرضیه محمودی، روزنامه‌نگار اقتصادی، به دلیل انتشار توییتی درباره کمبود روغن در بازار ایران، پرونده قضایی تشکیل داد.

مرضیه محمودی با اعلام خبر تشکیل یک پرونده قضایی جدید علیه خود، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش نوشت: «به دلیل نوشتن توییتی درباره کمبود روغن در بازار، در دادگاه فرهنگ و رسانه به نشر اکاذیب متهم شدم و پرونده دیروز به مجتمع قضایی کارمندان دولت ارجاع شد. درباره جلسه یک ساعته و ادبیات و نحوه برخورد بازپرس در دادگاه فرهنگ و رسانه فعلا سکوت می‌کنم.»

تشکیل پرونده قضایی علیه مرضیه محمودی به دلیل اطلاع‌رسانی درباره کمبود روغن در بازار در شرایطی انجام شده است که مدتی پیش تصاویر و ویدئوهای متعددی از کمبود این کالای پرمصرف در فروشگاه‌ها منتشر شده بود.

رضا ولی‌زاده، روزنامه‌نگار زندانی، بار دیگر اعتصاب غذا کرد

رضا ولی‌زاده، زندانی سیاسی محبوس در زندان اوین و خبرنگار سابق رادیو فردا، در اعتراض به خودداری مقامات امنیتی از تحویل مدارک شناسایی رسمی او، از صبح روز شنبه، ۱۷ خرداد ۱۴۰۴ (۷ ژوئن ۲۰۲۵) دست به اعتصاب غذا زده است.

بر پایه گزارش رسیده به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، سازمان اطلاعات سپاه در اقدامی فراقانونی با عدم تحویل مدارک شناسایی رضا ولی‌زاده به خانواده‌اش، مانع از صدور وکالت‌نامه از سوی این خبرنگار زندانی شده است. این اقدام سازمان اطلاعات سپاه موجب شده است که او درگیر مشکلات حقوقی و بانکی در پراگ، پایتخت جمهوری چک و محل اقامت سابق رضا ولی‌زاده، شود و خانه‌اش در این شهر، در معرض مصادره توسط بانک قرار گیرد.

به گفته نزدیکان این خبرنگار پیشین رادیو فردا، سازمان اطلاعات سپاه ابتدا به مدت سه ماه مانع از صدور وکالت‌نامه شد و اکنون نیز ماه‌هاست که با خودداری از تحویل شناسنامه این زندانی به خانواده‌اش مانع از انجام امور مربوط به ترجمه و ارسال وکالت‌نامه به شهر پراگ می‌شود.

اختلال سازمان‌یافته در جریان آزاد اطلاعات همزمان با حمله اسرائیل به ایران

در واکنش به حمله گسترده اسرائیل به زیرساخت‌های هسته‌ای، نظامی و محل استقرار فرماندهان نظامی در ایران، دسترسی شهروندان ایرانی به اینترنت توسط جمهوری اسلامی مختل شد. همزمان دادستانی کل کشور با انتشار بیانیه‌ای رسانه‌ها و کاربران شبکه‌های اجتماعی را تهدید به برخورد قضایی کرد.

بامداد جمعه ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ (۱۳ ژوئن ۲۰۲۵)، اسرائیل حمله‌ای گسترده را علیه زیرساخت‌های نظامی و هسته‌ای ایران آغاز کرد. این حملات خسارت‌های قابل‌توجهی به امکانات نظامی ایران وارد کرد. همزمان خانه‌ها و محل استقرار نظامیان بلندپایه ایران مورد هدف قرار گرفت. در پی این حملات شماری مقام‌های نظامی ایرانی از جمله محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران، کشته شدند.

همزمان با حمله نظامی اسرائیل به ایران، شهروندان ایرانی اختلال شدید در دسترسی به اینترنت را تجربه کردند. روابط عمومی وزارت ارتباطات جمهوری اسلامی ایران نیز با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «موقتا محدودیت‌هایی بر اینترنت اعمال شده است. بدیهی است با بازگشت وضعیت به حالت عادی این محدودیت‌ها مرتفع خواهد شد».

تنها ساعاتی پس از آغاز حملات اسرائیل به ایران، دادستانی کل این کشور نیز با انتشار بیانیه‌ای خطاب به رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندان ایرانی نوشت: «با افرادی که با انتشار محتوای خلاف واقع و نشر اکاذیب اقدام به برهم زدن امنیت روانی جامعه کنند، براساس قانون برخورد مقتضی صورت خواهد گرفت». ساعتی بعد نیز معاونت فضای مجازی دادستانی کل ایران از برخورد قضایی با شهروندانی که اقدام به انتشار تصاویر و محتوایی در ارتباط با حمله اسرائیل کرده بودند، خبر داد. معاونت فضای مجازی دادستانی کل ایران این شهروندان را «پیاده نظام دشمن در فضای مجازی» نامید و آنها را متهم به برهم زدن «امنیت روانی مردم» کرد.

ادامه حملات اسرائیل به تهران؛ صداوسیما و دفاتر روزنامه سازندگی و انصاف‌نیوز آسیب دیدند

در چهارمین روز از آغاز درگیری نظامی بین اسرائیل و ایران، ساختمان معاونت سیاسی صدا و سیمای جمهوری اسلامی هدف حمله اسرائیل قرار گرفت. در این روز دفاتر روزنامه سازندگی و پایگاه خبری انصاف‌نیوز نیز بر اثر بمباران شهر تهران آسیب دیدند.

در تداوم بمباران‌های شدید تهران، پایتخت ایران، توسط اسرائیل، روز ۲۶ خرداد ۱۴۰۴ (۱۶ ژوئن ۲۰۲۵)، ساختمان شیشه‌ای معاونت سیاسی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران که یکی از

نمادهای این رسانه دولتی است، هدف حمله اسرائیل قرار گرفت. هرچند برنامه‌های تلویزیونی صداوسیما پس از لحظاتی توقف بار دیگر ادامه یافت؛ اما تصاویر و ویدئوهای منتشر شده از آسیب‌های وارد شده به ساختمان معاونت سیاسی صدا و سیما، مشهور به ساختمان شیشه‌ای، احتمال کشته یا زخمی شدن شماری از کارکنان این رسانه را تقویت می‌کند.

روز دوشنبه همچنین، موج انفجارهای ناشی از بمباران مناطقی از تهران، باعث آسیب دیدن ساختمان محل استقرار تحریریه روزنامه سازندگی و پایگاه خبری انصاف نیوز شد. بر پایه اخبار منتشر شده توسط این دو رسانه، در این حادثه به هیچ‌کدام از خبرنگاران این رسانه‌ها آسیبی وارد نشد.

تداوم جنگ ایران و اسرائیل؛ سردبیر خبر صداوسیما کشته شد، خبرنگار روزنامه شرق بازداشت

در پی حمله اسرائیل به ساختمان معاونت سیاسی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، نیما رجب‌پور، از سردبیران خبر این رسانه جان خود را از دست داد. همزمان علی پاکزاد، خبرنگار روزنامه شرق که برای تهیه گزارش به محل حادثه حمله به صداوسیما رفته بود، بازداشت شد.

در تداوم بمباران‌های شدید تهران، پایتخت ایران، توسط اسرائیل، روز ۲۶ خرداد ۱۴۰۴ (۱۶ ژوئن ۲۰۲۵)، ساختمان شیشه‌ای معاونت سیاسی صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران که یکی از نمادهای این رسانه دولتی است، هدف حمله اسرائیل قرار گرفت. در پی این حمله، نیما رجب‌پور، از سردبیران خبر صداوسیما کشته شد.

ساعتی بعد نیز علی پاکزاد، خبرنگار روزنامه شرق، پس از حضور در صداوسیما توسط نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی بازداشت شد. به گزارش وبسایت روزنامه شرق، علی پاکزاد پس از ساعت‌ها بی‌خبری از سرنوشت این خبرنگار، در تماس با خانواده‌اش اعلام کرد که توسط نیروهای امنیتی بازداشت شده است.

تداوم موج برخوردهای قضایی و امنیتی با رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران همزمان با جنگ ایران و اسرائیل

همزمان با تداوم جنگ بین ایران و اسرائیل، قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران علیه تعدادی از رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران پرونده قضایی تشکیل داد، شماری از رسانه‌ها «تذکر» گرفتند و موج گسترده بازداشت شهروندانی که اقدام به انتشار نظرات خود در ارتباط با این درگیری نظامی کرده بودند، ادامه پیدا کرد.

خبرگزاری فارس، وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، با انتشار خبری اعلام کرد، قرارگاه ویژه دادسرای تهران اقدام به برخورد قضایی و امنیتی با رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شماری از شهروندان ایرانی به اتهام «برهم زدن امنیت روانی جامعه» کرده است.

به نوشته فارس، «خبرگزاری ایسنا، سایت دیده‌بان ایران، وبسایت عصر ایران، کانال تلگرامی سلام و مصطفی مهرآیین، مطهره گونه‌ای، صادق الحسینی، علی شریف‌زارچی، عسل اسماعیل‌زاده، حسن اسدی لاری، عطیه راد، علی طارمی، عاطفه چهارمحالیان، هادی طبخ‌گر و هادی کسایی‌زاده از جمله فعالان فضای مجازی بودند که برخی از آن‌ها تذکر دریافت کردند، برای برخی پرونده قضایی تشکیل شده و برخی نیز با دستور مقام قضایی بازداشت شدند». شماری از این شهروندان روزنامه‌نگار یا فعال رسانه‌ای و شمار دیگری نیز از فعالان مدنی ایرانی هستند.

سپاه اعضای خانواده یکی از مجریان زن ایران اینترنشنال را بازداشت کرد

در نهمین روز آغاز جنگ بین ایران و اسرائیل، تلویزیون ایران اینترنشنال با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سه تن اعضای خانواده یکی از مجریان این رسانه که در ایران ساکن بودند را بازداشت کرده است.

ایران اینترنشنال بدون نام بردن از مجری این تلویزیون، در اطلاعیه‌ای که در وبسایت این رسانه منتشر شده، نوشت: «نیروهای سپاه پاسداران در تهران خانواده یکی از مجریان شبکه ایران اینترنشنال را بازداشت کرده‌اند تا او را برای قطع همکاری با این شبکه تحت فشار قرار دهند. پدر، مادر و برادر کوچک‌تر این مجری در حال حاضر در مکان نامعلومی نگهداری می‌شوند.»

در بخشی از اطلاعیه ایران اینترنشنال آمده است: «این مجری زن بامداد شنبه ۳۱ خرداد تماسی تلفنی از پدرش دریافت کرد که در آن از او خواسته شد از همکاری با ایران اینترنشنال کناره‌گیری کند. در پس‌زمینه تماس، صدای ماموران امنیتی جمهوری اسلامی شنیده می‌شد که جملات مورد نظر را به پدرش دیکته می‌کردند.»

جنگ ایران و اسرائیل؛ توقیف وبسایت انتخاب، حمله سایبری به اعتماد آنلاین و ایلنا

در یازدهمین روز از آغاز جنگ ایران و اسرائیل، وبسایت انتخاب در ایران به اتهام «برهم زدن امنیت روانی جامعه» توقیف و وبسایت این رسانه از دسترس مخاطبان خارج شد. همزمان وبسایت اعتماد آنلاین و خبرگزاری ایلنا هدف حملات سایبری قرار گرفتند.

میزان، خبرگزاری رسمی قوه قضاییه، روز ۲ تیر ۱۴۰۴ (۲۳ ژوئن ۲۰۲۵)، با انتشار خبری از توقیف وبسایت خبری-تحلیلی انتخاب خبر داد. میزان درباره اتهامات منجر به توقیف انتخاب نوشت: «با توجه به عدم توجه و تمکین سایت انتخاب از تذکرات متعدد مبنی بر عدم درج اخباری که امنیت روانی مردم را هدف قرار می‌دهد، ساعتی پیش این سایت مسدود شد.»

در این روز، ایلنا (خبرگزاری کار ایران) و وبسایت اعتماد آنلاین نیز مورد حمله سایبری افراد ناشناس قرار گرفتند. در پی این رویداد برخی مطالب منتشر شده در این دو رسانه حذف شدند، برخی گزارش‌ها تغییر کردند و اخباری جدید دو رسانه منتشر شد.

همچنین به نوشته میزان، همزمان با جنگ ایران و اسرائیل مدیر مسئول وبسایت انتخاب از نهادهایی که میزان آنها را «دستگاه‌های نظارتی» معرفی کرده است، «تذکرات متعدد» دریافت کرده بود.

تداوم تهدیدات فرامرزی جمهوری اسلامی علیه خبرنگاران؛ این بار کارمندان صدای آمریکا

طی روزهای گذشته و همزمان با درگیری نظامی ایران و اسرائیل، خانواده‌های شماری از روزنامه‌نگاران و کارمندان بخش فارسی صدای آمریکا، هدف «ارعاب و بازداشت» توسط نهادهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی قرار گرفتند.

بخش فارسی صدای آمریکا، روز ۳ تیر ۱۴۰۴ (۲۴ ژوئن ۲۰۲۵)، با انتشار خبری از فشارهای امنیتی جمهوری اسلامی بر خانواده کارکنان این رسانه خبر داد. صدای آمریکا نوشت: «خانواده‌های شماری از روزنامه‌نگاران و همکاران بخش فارسی صدای آمریکا در چند روز گذشته در ایران هدف ارعاب و بازداشت قرار گرفتند. خانواده‌ها در ایران تهدید شده‌اند که اگر فعالیت رسانه‌ای بستگانشان در صدای آمریکا متوقف نشود، با آن‌ها در ایران «برخورد» خواهد شد.»

در پی شکایت گمرک، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار، احضار شد

در پی تشکیل پرونده قضایی علیه یاشار سلطانی، این روزنامه‌نگار برای برگزاری جلسه دادرسی احضار شد. این پرونده با شکایت گمرک جمهوری اسلامی ایران علیه آقای سلطانی تشکیل شده است.

یاشار سلطانی با انتشار تصویر احضاریه ارسال شده برای او، در صفحه اینستاگرام خود اعلام کرد: «وسط جنگ، ابلاغیه شکایت گمرک برایم آمد. نمی‌دانم موضوع شکایت چیست». این روزنامه‌نگار که در این پرونده به «افترا و نشر اکاذیب» متهم شده است با «بی‌شرم» نامیدن گمرک ایران، در ادامه پست خود در اینستاگرام نوشت: «اگر بجای اصرار بر فساد، در همه مبادی ورودی کشور دستگاه ایکس‌ری نصب می‌کردی؛ اسرائیل به راحتی "خط تولید پهپاد" در کشور نمی‌توانست راه‌اندازی کند.»

اشاره یاشار سلطانی به استفاده اسرائیل از پهپادهایی است که به ادعای برخی رسانه‌ها، قطعات آن پس از ورود به ایران در این کشور تبدیل به پهپاد شده است؛ پهپادهایی که نقشی موثر در حملات اسرائیل به زیر ساخت‌ها و فرماندها نظامی جمهوری اسلامی ایران داشت.

امید فراغت، روزنامه‌نگار، به دادگاه انقلاب احضار شد

شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران، امید فراغت، روزنامه‌نگار ساکن کرج را به این نهاد احضار کرد.

بر پایه احضاریه منتشرشده در حساب کاربری امید فراغت در ایکس، شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران این روزنامه‌نگار را متهم به «تبلیغ علیه نظام» موضوع ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی کرده است. آقای فراغت باید روز ۲۲ تیر ۱۴۰۴ (۱۳ جولای ۲۰۲۵) در جلسه دادرسی پرونده در شعبه ۲۶ حاضر شود.

سه؛ شمار خبرنگاران ایرانی جان‌باخته در جنگ ۱۲ روزه

در درگیری نظامی بین ایران اسرائیل که به «جنگ ۱۲ روزه» مشهور شد، در کنار فرماندهان و نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران، صدها شهروند غیر نظامی نیز جان خود را از دست دادند. در میان شهروندان غیر نظامی، سه تن از خبرنگاران ایرانی نیز کشته شدند.

بامداد جمعه ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ (۱۳ ژوئن ۲۰۲۵)، اسرائیل حمله‌ای گسترده را علیه زیرساخت‌های نظامی و هسته‌ای ایران آغاز کرد. در اولین روز جنگ، «فرشته باقری»، خبرنگار خبرگزاری دفاع مقدس، جان خود را از دست داد. خانم باقری فرزند سرلشکر محمد باقری، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران، بود که به همراه پدرش در حمله اسرائیل به محل سکونتشان کشته شدند.

در تداوم بمباران‌های شدید تهران، پایتخت ایران، توسط اسرائیل، روز ۲۶ خرداد ۱۴۰۴ (۱۶ ژوئن ۲۰۲۵)، ساختمان شیشه‌ای معاونت سیاسی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران که یکی از نمادهای این رسانه دولتی است، هدف حمله اسرائیل قرار گرفت. در پی این حمله، «نیما رجب‌پور»، از سردبیران خبر صداوسیما کشته شد.

در این روز موج انفجارهای ناشی از بمباران مناطقی از تهران، باعث آسیب دیدن ساختمان محل استقرار تحریریه روزنامه سازندگی و پایگاه خبری انصاف نیوز شد. بر پایه اخبار منتشر شده توسط این دو رسانه، در این حادثه به هیچ‌کدام از خبرنگاران این رسانه‌ها آسیبی وارد نشد.

همچنین همزمان با جنگ ایران و اسرائیل، «احسان ذاکری» نیز که سال‌ها سابقه همکاری با خبرگزاری مهر و خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) را داشت، جان خود از دست داد.

فرشته باقری، نیما رجب‌پور و احسان ذاکری، سه خبرنگار ایرانی بودند که همزمان با همکاری با رسانه‌های دولتی ایران، بر اثر حملات نظامی اسرائیل کشته شدند. در جریان این درگیری نظامی «صالح بایرامی»، گرافیست که سابقه همکاری با مجله نشنال جئوگرافیک را در کارنامه داشت نیز کشته شد. به گفته منابع دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، آقای بایرامی هنگام بازگشت از یک جلسه کاری، در منطقه تجریش تهران بر اثر اصابت ترکش موشک جان باخت.

با این وجود «سازمان بسیج رسانه»، نهاد وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، روز ۷ تیر ۱۴۰۴ (۲۸ ژوئن ۲۰۲۵)، با انتشار بیانیه‌ای شمار فعالان رسانه‌ای ایرانی کشته در جنگ ایران و اسرائیل را ۹ تن اعلام کرد. بررسی دفای پیرامون اسامی منتشر شده، نشان می‌دهد، «معصومه عظیمی»، کارمند اداری صداوسیما ایران بوده است. سه تن دیگر از اسامی منتشر شده به‌عنوان فعال رسانه‌ای نیز از اعضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و عضو روابط عمومی این نهاد نظامی بوده‌اند. سابقه خبرنگاری مستندی نیز از دو شهروند دیگری نیز که نام آنها در لیست فعالان رسانه‌ای جان‌باخته در جنگ ۱۲ روزه منتشر شده، در دسترس نیست. دفاع از جریان آزاد اطلاعات امکان راستی‌آزمایی و تطبیق فعالیت این شهروندان با متدولوژی سازمان دفاع از جریان آزاد

اطلاعات برای ثبت نام آنها به‌عنوان خبرنگار را به دست نیاورد. این گزارش با دریافت اطلاعات جدید و تداوم بررسی‌ها به‌روزرسانی خواهد شد.

سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، با ابزار تاسف نسبت به کشته شدن خبرنگاران در میانه جنگ و حملات به زیرساخت‌های رسانه‌ای، باور دارد که خبرنگاران حاملان جریان آزاد اطلاعات و حافظان حق دسترسی شهروندان به اطلاعات هستند و هدف قرار دادن خبرنگاران یا زیرساخت‌های رسانه‌ای نقض آشکار مبانی حقوق بشری و حمله به آزادی بیان است. دفاع از جریان آزاد اطلاعات خواستار تحقیقات مستقل بین‌المللی برای بررسی این حملات است و بر لزوم حفاظت از جان و امنیت خبرنگاران در مناطق درگیری تاکید می‌کند.

تداوم تهدید و آزارواذیت خانواده‌های خبرنگاران ایرانی خارج از کشور

در ادامه تهدیدات فرامرزی علیه خبرنگاران ایرانی خارج از کشور، مقام‌های امنیتی جمهوری اسلامی در تماس با خانواده‌های خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی، آنها را تهدید به «گروگان‌گیری» کردند.

بی‌بی‌سی روز ۲۶ ژوئن ۲۰۲۵، با انتشار گزارشی از تشدید تهدیدها علیه خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی و خانواده‌هایشان همزمان با جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل خبر داد. بی‌بی‌سی نوشت: «به گفته روزنامه‌نگارانی که اخیراً تحت تأثیر قرار گرفته‌اند، مقامات امنیتی ایران در تماس با خانواده‌هایشان ادعا کرده‌اند که در شرایط جنگی، هدف قرار دادن اعضای خانواده به عنوان گروگان، موجه است. آنها همچنین روزنامه‌نگاران را "محارب" - اصطلاحی به معنای "کسی که علیه خدا می‌جنگد" - نامیده‌اند، اتهامی که طبق قانون ایران می‌تواند مجازات اعدام را به همراه داشته باشد.»

بی‌بی‌سی پیش‌تر نیز با انتشار بیانیه‌ای با ابراز «نگرانی شدید از آزار و اذیت خبرنگاران بی‌بی‌سی فارسی و خانواده‌های آنها»، از مقامات ایران خواسته بود «فوراً به این کارزار ارباب پایان دهند و از تهدید، خشونت و آزار روانی خبرنگاران دست بردارند».

طرح تشدید اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد، در مجلس ایران تصویب شد

مجلس شورای اسلامی با تصویب طرحی با عنوان «تشدید مجازات جاسوسی و همکاری‌کنندگان با کشورهای متخاصم»، موارد متعددی از شیوه‌های تداوم جریان آزاد اطلاعات در ایران را جرم‌انگاری کرد.

این طرح که در جلسه علنی ۲ تیر ۱۴۰۴ (۲۳ ژوئن ۲۰۲۵) به تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی رسید، دارای ۹ ماده است. در بخشی از ماده چهار از این مصوبه، آمده است: «ارسال فیلم

و تصاویر به شبکه‌های معاند یا بیگانه که در صورت انتشار آن نوعاً موجب تضعیف روحیه عمومی، ایجاد تفرقه یا خدشه به امنیت ملی باشد، مستوجب مجازات حبس تعزیری درجه ۵ و انفصال دائم از خدمات دولتی و عمومی ... خواهد بود.»

در ادبیات سیاسی و قضایی جمهوری اسلامی ایران، بخش بزرگی از رسانه‌های ایرانی مستقر در خارج از کشور «شبکه‌های معاند یا بیگانه» معرفی می‌شوند.

همچنین در ماده پنج مصوبه روز دوم تیر مجلس شورای اسلامی «استفاده، حمل، خرید یا فروش یا وارد کردن ... استارلینک، ممنوع و موجب حبس تعزیری درجه ۶» معرفی شده است. تبدیل شدن مصوبه ۹ ماده‌ای مجلس شورای ایران به قانون نیازمند تایید شورای نگهبان در این کشور است.

دادگاه مطبوعات؛ پرونده‌های چهار پایگاه خبری بررسی شد

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، در جلسه روز دوشنبه ۹ تیر ۱۴۰۴ (۳۰ جولای ۲۰۲۵) پرونده‌های جداگانه تشکیل شده علیه پایگاه‌های خبری «نگرش امروز»، «رجانیوز»، «دیده‌بان امروز» و «اعتماد آنلاین» را بررسی کردند.

به گفته اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، اعضای این نهاد پرونده شکایت روح‌الله اوقانی آرانی، معاون توسعه مدیریت صندوق بازنشستگی، از حامد موسوی‌فرد، مدیر مسئول پایگاه خبری نگرش امروز را به دلیل رضایت شاکی مختومه اعلام کرد. این پرونده به دلیل انتشار گزارشی با عنوان «زلزله در صندوق بازنشستگی کشوری انتصاب جنجالی یک متهم فساد مالی در آستانه اجرا؟» به «نشر اکاذیب و افترا» متهم شده بود.

روز دوشنبه همچنین پرونده سعید سیف و علیرضا سلیمانی، مدیران مسئول پایگاه‌های خبری دیده‌بان ایران و رجانیوز به اتهام «افترا و نشر اکاذیب» موضوع شکایت محمود احمدی بیغش، نماینده مجلس، رسیدگی شد. به گفته نصراللهی، اعضای هیات منصفه بعد از شنیدن سخنان شاکی و متهمان، رجانیوز و دیده‌بان ایران را مجرم ندانستند.

آخرین پرونده بررسی شده در روز دوشنبه، پرونده انسیه‌سادات علویان، مدیر مسئول پایگاه خبری اعتماد آنلاین، موضوع شکایت اداره آموزش و پرورش شهرستان تایباد بود. پایگاه خبری اعتماد آنلاین پیش‌تر با انتشار گزارشی با عنوان «تکرار تراژدی غم‌انگیز نذاخت مدارس توسط اولیا این بار در تهران و تایباد»، مدعی شده بود که نذاخت مدرسه باهنر تایباد توسط اولیای دانش‌آموزان انجام می‌شود. با موافقت قاضی دادگاه، به متهم یک هفته برای دریافت رضایت از شاکی پرونده مهلت داده شد.

رفع توقیف وبسایت انتخاب، توقف انتشار روزنامه خبرورزشی و پایان فعالیت روزنامه شهروند

وبسایت انتخاب که در یازدهمین روز از آغاز درگیری نظامی ایران و اسرائیل توقیف شده بود، رفع توقیف شد. همزمان روزنامه خبرورزشی اعلام کرد که تحت تاثیر جنگ ۱۲ روزه، موقتا انتشار کاغذی روزنامه را متوقف کرده است. روزنامه شهروند نیز با تصمیم رئیس جمعیت هلال احمر، برای همیشه تعطیل شد.

برای خواندن جزئیات کامل گاه‌شمار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در سال ۲۰۲۵، به [وبسایت](#) دفاع از جریان آزاد اطلاعات مراجعه کنید.

۵- روزنامه‌نگاران زندانی در پایان ماه ژوئن

۵-۱- شیرین سعیدی

شیرین سعیدی، روزنامه‌نگار محبوس در زندان قرچک ورامین است. این روزنامه‌نگار، ۲ دی ۱۴۰۲ (۲۳ دسامبر ۲۰۲۳)، پس از احضار به دادسرا بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. سعیدی پیش از بازداشت مدتی در کشور لبنان سکونت داشت و پس از ورود به ایران به دادسرا احضار و بازداشت شد.

قاضی ابوالقاسم صلواتی، رئیس شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران، شیرین سعیدی را به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی» موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی به پنج سال زندان محکوم کرده است.

شیرین سعیدی، روزنامه‌نگاری اقتصادی است. او سابقه همکاری با همشهری، سرمایه، تهران امروز، شهروند و... را دارد.

تیرماه ۱۴۰۴، پس از حمله اسرائیل به زندان اوین، شیرین سعیدی به همراه سایر زندانیان زن محبوس در این زندان به زندان قرچک منتقل شدند.

۵-۲- ژینا مدرس گرگی

ژینا مدرس گرگی، روزنامه‌نگار و فعال حقوق زنان، روز شنبه ۱۲ آبان ۱۴۰۳ (۲ نوامبر ۲۰۲۴)، پس از مراجعه به شعبه اجرای احکام کیفری سنندج، بازداشت و برای تحمل ۱۶ ماه حبس به زندان این شهر منتقل شد.

پیش‌تر شعبه چهار دادگاه تجدید نظر استان کردستان، ژینا مدرس گرگی را به اتهام «تشکیل و اداره گروه غیر قانونی» موضوع ماده ۴۹۹ قانون مجازات اسلامی به ۱۶ ماه زندان و بابت اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ از این قانون، به یک سال زندان محکوم کرده بود. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی یک سال و چهار ماه از حکم زندان صادر شده قابل اجرا خواهد بود.

ژینا مدرس گرگی که سابقه همکاری با روزنامه‌های اعتماد، شهروند و نشریات گُردی را دارد، اولین بار ۳۰ شهریور ۱۴۰۱ (۲۱ سپتامبر ۲۰۲۲) همزمان با اعتراضات «زن، زندگی، آزادی»، توسط ماموران اداره اطلاعات در یکی از خیابان‌های سنندج و با اعمال خشونت بازداشت شد. مدرس گرگی پس

از تحمل ۴۲ روز بازداشت موقت با قرار وثیقه ۱۰۰ میلیون تومانی آزاد شد. میزان این وثیقه بعدها با تفهیم اتهامات جدید به یک میلیارد تومان افزایش یافت.

ژینا مدرس گرجی دومین بار ۲۱ فروردین ۱۴۰۲ (۱۰ آوریل ۲۰۲۳) توسط نیروهای امنیتی بازداشت شد، حدود یک ماه را در سلول انفرادی سپری کرد و نهایتاً پس از تحمل ۸۴ روز بازداشت موقت با تودیع قرار وثیقه پنج میلیارد تومانی آزاد شد.

۳-۵- رضا ولی‌زاده

رضا ولی‌زاده، روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی و خبرنگار سابق بخش فارسی رادیو اروپای آزاد (رادیو فردا) است. او در نوامبر ۲۰۲۲، همکاری خود با این رسانه را پایان داد، پس از مدتی ادامه اقامت در خارج از ایران به این کشور بازگشت و نهایتاً توسط نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی بازداشت و به زندان اوین منتقل شد.

مدتی بعد دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری، رضا ولی‌زاده را به اتهام «همکاری با دول متخاصم»، به ۱۰ سال زندان محکوم کرد. این روزنامه‌نگار ایرانی-آمریکایی همچنین در این پرونده به‌عنوان مجازات تکمیلی به مدت دو سال «به منع اقامت در استان تهران و استان‌های همجوار آن، منع خروج از کشور، منع عضویت در احزاب و گروه‌های سیاسی و اجتماعی» محکوم شد. این حکم عیناً در دادگاه تجدید نظر استان تهران تایید شد.

در پرونده رضا ولی‌زاده، موارد متعددی از نقض حقوق این روزنامه‌نگار ثبت شده است. او مدت‌ها پس از بازداشت از دسترسی به وکیل محروم بود، در دوران تحقیقات مقدماتی -که ماه‌ها به طول انجامید- از ملاقات و یا تماس تلفنی با خانواده‌اش منع شد، طی این مدت، حبس در سلول انفرادی را تجربه کرد، طولانی شدن حبس در سلول انفرادی و وادار شدن به انجام مصاحبه تلویزیونی از مصادیق اعمال شکنجه روانی بود، دادگاه بدون رعایت قواعد دادرسی عادلانه، در نبود هیات منصفه و به‌شکل غیر علنی اقدام به صدور ۱۰ سال زندان علیه او کرد و در دوران بازداشت موقت در بند ۸ زندان اوین در شرایط غیر انسانی نگه داشته شد.

تیرماه ۱۴۰۴، پس از حمله اسرائیل به زندان اوین، رضا ولی‌زاده به‌همراه سایر زندانیان سیاسی محبوس در این زندان به زندان تهران بزرگ منتقل شدند.

۴-۵- مصطفی نعمتی

مصطفی نعمتی، روزنامه‌نگار و تحلیل‌گر اقتصادی ساکن تهران است. او سابقه همکاری با روزنامه دنیای اقتصاد و مجله تجارت فردا را دارد. آقای نعمتی ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۱۹ می ۲۰۲۴) توسط

نیروهای امنیتی بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. او سه هفته را در بازداشت موقت سپری کرد و نهایتاً با تودیع قرار وثیقه هفت میلیارد تومانی آزاد شد.

روز ۳۰ تیر ۱۴۰۳ (۲۰ جولای ۲۰۲۴)، دادگاه این روزنامه‌نگار را مجموعاً به پنج سال و چهار ماه زندان و ۱۵ میلیون تومان جزای نقدی محکوم کرد. مصطفی نعمتی در این پرونده به اتهام «فعالیت تبلیغی علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی به تحمل هشت ماه حبس، بابت اتهام «نشر اکاذیب»، موضوع ماده ۷۴۶ از این قانون به یک سال و چهار ماه حبس و پرداخت ۱۵ میلیون تومان جریمه نقدی و به اتهام «اهاانت به مقدسات»، موضوع ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی به سه سال و چهار ماه حبس محکوم شد.

با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، ۴۰ ماه از حبس صادرشده قابل اجرا خواهد بود. دادگاه توییت‌های منتشرشده از سوی مصطفی نعمتی را مصداق اتهامات انتسابی، معرفی کرده است. مصطفی نعمتی روز سه‌شنبه ۸ آبان ۱۴۰۳ (۲۹ اکتبر ۲۰۲۴)، برای تحمل حکم چهل ماه حبس به زندان اوین منتقل شد.

تیرماه ۱۴۰۴، پس از حمله اسرائیل به زندان اوین، مصطفی نعمتی به همراه سایر زندانیان سیاسی محبوس در این زندان به زندان تهران بزرگ منتقل شدند.

۵-۵- اژدر پیری

اژدر پیری، سردبیر ماهنامه پژوهش ملل و شهروند ساکن کرج است. ماموران اداره اطلاعات استان البرز، روز دوشنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۳ (۲۱ اکتبر ۲۰۲۴) اژدر پیری را در خانه‌اش در کرج بازداشت کردند. ماموران پس از بازداشت آقای پیری، اقدام به تفتیش خانه و ضبط شماری از لوازم شخصی او -ازجمله تلفن همراه و لپ‌تاپ- کردند. اژدر پیری روز شنبه ۲۵ آبان ۱۴۰۳ (۱۶ نوامبر ۲۰۲۴)، پس از تحمل بیش از سه هفته بازداشت موقت، با تودیع قرار وثیقه ۲۰۰ میلیون تومانی آزاد شد.

مدتی بعد شعبه سوم دادگاه انقلاب کرج، اژدر پیری را به اتهام «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال زندان و دو سال منع از فعالیت در فضای مجازی محکوم کرد.

روز یکشنبه ۱۴ اردیبهشت ۱۴۰۴ (۴ می ۲۰۲۵)، اژدر پیری پس از بازداشت توسط ضابطین قضایی برای اجرای حکم به زندان مرکزی کرج منتقل شد.

۶- پانویس

باشگاه روزنامه‌نگاران ایران، هرانا، حقوق بشر کردستان، گُردپا، رسانک، حال‌وش، جمعیت حقوق بشر آذربایجان (ارک) و کارون، رسانه‌ها و سازمان‌های حقوق بشری فعال در حوزه ثبت و گزارش‌گری موارد نقض حقوق بشر در ایران هستند که گزارش‌های آنها پس از راستی‌آزمایی مورد استناد دفاع از جریان آزاد اطلاعات قرار می‌گیرد.

